

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE ■ P.O. BOX 03206 ■ CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Gruodis — December 22, 1983 Nr. 49

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

'BADAS' AMERIKOJE

Ir jo politinės pasekmės

Vytautas Meškauskas

Jei patikėti The Washington Post antraštei, prezidento patarėjas Edwin Meese III diskutuodamas badą JAV-bėse įžiebė ugnies audrą (Discussing Hunger in U.S., Meese Sparks a Firestorm). Panašiai pranešė ir TV tinklai. Ar kas nors sudegė tose liepsnose - liko neaišku, nors daugumas komentatorių yra nuomonės, kad Meese pareiškimas pakens Reaganui per rinkimus. Žinoma, jei iki to laiko neatsitiks kas nors rimtesnio.

Iš tikro buvo taip. Atsakydamas į klausimą, teigiantį, jog autoritetingos organizacijos rado, kad daug vaikų badauja, Meese pareiškė, kad jis nematė jokių autoritetingų duomenų, kad JAV yra alkanų vaikų ir tarp kitko pridūrė, kad kai kurie žmonės lankosi ten, kur duodamas nemokamas valgis dėl to, kad jis duodamas veltui ir ji lengviau

taip gauti negu mokant už jį.

Kaip matome, Meese konstatavo teisybę, kurios rinkiminiais metais nedera sakyti. Visi demokratų kandidatai į prezidentus tuo pareiškimu nepaprastai pasipiktino ir ji pasmerkė, nors aš pats žinau panašų į Meese minėtą atvejį. Mūsų miestas nelabai seniai gavo sūrį, kurį valdžia superka palaikydama jo aukštą kainą, siuntą išdalinti savo vargšams. Kadangi tikrai tokių buvo sunku atrinkti, nutarta duoti po 5 svarus kiekvienam virš 65 m. amžiaus. Ir ką gi? Dalinimo dieną prie tos metodistų bažnyčios, kur buvo dalinama, galėjau pastebėti pačią didžiausią iki šiol matytą Cadillac'ų koncentraciją! Tokia jau žmonių prigimtis, kad neleidžia nepasinaudoti tuo, kas duodama už dyką...

Nepaisant tokios tikrovės (Nukelta į 2 psl.)

Dail. Prano Domšaičio kūrinys — Bėgimas Egiptan.

Christmas 1983

It is a very special pleasure for Nancy and me to extend warmest greetings and best wishes to all of you during this most joyous of holiday seasons.

This festive occasion is celebrated in many different ways. We exchange gifts, attend church services, decorate our homes and Christmas trees, and enjoy a family dinner. But perhaps the tradition that most warms the heart is the sound of Christmas music.

Of all the songs ever sung at Christmastime, the most wonderful of all was the song of exaltation heard by the shepherds while tending their flocks on the night of Christ's birth. An angel of the Lord appeared to them and said: "Fear not: for, behold, I bring you good tidings of great joy, which shall be to all people. For unto you is born this day in the city of David a Savior, which is Christ the Lord." Suddenly there was with the angel a multitude of voices praising the Heavenly Father and singing: "Glory to God in the highest, and on earth peace, good will toward men."

Sometimes, in the hustle and bustle of holiday preparations we forget that the true meaning of Christmas was given to us by the angelic host that holy night long ago. Christmas is the commemoration of the birth of the Prince of Peace, Jesus Christ, whose message would truly be one of good tidings and great joy, peace and good will. During this glorious festival let us renew our determination to follow His example.

Won't all of you join with Nancy and me in a prayer for peace and good will. May a feeling of love and cheer fill the hearts of everyone throughout this holiday season and in the coming year.

We hope this Christmas will be especially wonderful and that it will usher in a new year of peace and prosperity.

Ronald Reagan

Sveikiname visus Dirvos skaitytojus, rėmėjus ir bendradarbius, linkėdami linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų 1984 metų!

Betliejaus kalėdinė dovana

STEFANIJA STASIENĖ

Jis — kaip žemės kūdikis — mažytis,
Be Tavęs — silpnutis, kaip ir mes...
Dievo rankos — kūdikio rankytės...
Kas supras šių paslapčių gelmes?

Okupuotos Lietuvos pogrindžio poezija

Kristaus gimimas yra vienas svarbiausių įvykių žmonijos istorijoje. Dievas tada pirmą kartą, po pasaulio sutvėrimo, palietė mūsų žemę. Gal visas pasaulis anuomet ir nepastebėjo šią nepaprastai skaidrią Betliejaus šviesą. Tačiau, tą šviesą liudijo žvaigždės, angelai, piemenys ir Juozapas, kuris stovėjo šalia kūdikėlio. Pagaliau tolimųjų rytų išminčiai pastebėjo Betliejaus šviesą. Jie sekė ją, kol surado Betliejuje Dievo pasiuntinį, kuris savo misiją be didelio garso pradėjo šioje žemėje. Šių liudininkų ir užteko, kad pasaulis keistų savo santykiavimą su Die-

vu. Kristus pasauliui atnešė ramybę ir savo paprastumu bei pavyzdžiu nurodė naują būdą, kaip kalėdine dovana, keisti gyvenimą...

Ši nepaprastą istorinį posūkį pasaulis ir dabar kasmet prisimena šventiška nuotaika ir pagarba. Kalėdos atsispindi legendose, papročiuose ir tradicijose kiekvienoje krikščioniškoje tautoje. Tačiau, kiekviena tauta turi savitus papročius, kas ir sudaro įvairumą švenčių simboliuos. Yra ir daug bendrų kalėdinių simbolių: žvakės, gėlės, eglutės, vainikai, varpai ir t.t. Kraštas, kuriame dabar gyvename, daug šių kalėdinių simbolių ir papročių yra paveldėjęs iš įvairių Europos tautų. Čia tautos rado laisvę reikšti savo įsitikinimus ir papročius. Krikščionių tikėjimas skatino tautas švęsti Kalėdas kuo iškilmingiau, todėl ši šventė ir ski-

riasi nuo kitų švenčių. Juk ši šventė neša visiems geros valios žmonėms ramybę, viltį ir meilę...

Šiandien dažnai pagalvojame, kad Kalėdos per daug sukomercintos. Tačiau, šia dvasia dažnai ir mes užsikrečiame, t. y. nuotaikingą advento laiką paverčiame didžiausiu skubotumo laikotarpiu. Trūksta laiko parašyti kalėdinę atvirutę su nuoširdžiais linkėjimais, aplankyti vienišą, ligonį ir t.t. Tenkinamės sėkėliniais per spaudą ar radiją... tokiu būdu kalėdinius jausmus išreiškiame per tarpininką. Taip taupant laiką, paprastai dingsta ir nuotauka, kuria norėtume perduoti savo artimui. Manau, reikėtų skirti dovaną spaudai nuo asmeninės. Spaudą, radiją nuolatos reikia remti, ne tik švenčių progomis. Tuo tarpu ranka rašyta atvirutė yra dalis širdies, laiko, gerų norų ir pastangų. Skubėdami Kalėdų nuotaukos neišgyvename ir dar sunkiau mums sekasi ją perduoti kitiems.

(Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS ALMANAČAS

Reaganas apie badą Amerikoje ir perspektyvas Vid. Rytuose.

- Ar izraelitai leis saugiai išplaukti Arafatui? - Asasinai amžių bėgyje. - Padėtis Lenkijoje.

Prezidentas Reaganas trečiadienį įvykusiame pasikalbėjime su žurnalistais pareiškė, kad bent vienas badaujantis žmogus būtų per daug JAV-bėms. Smulkiau jis į tą temą neįsileido, nes sausio mėn. laukia tam reikalui paskirtos specialios komisijos pranešimo. Jis tačiau pabrėžė privačios iniciatyvos reikšmę labdaros srityse, pareiškdamas, kad valstybė remia visas viešas valgyklas ir pan. ***

Atsakydamas į klausimą ar JAV griebis kokių nors priemonių prieš Siriją ar Iraną už teroristų rėmimą, prezidentas atsakė, kad tik tuo atveju, jei būtų visiškai aiškių įrodymų. Šiaip JAV tik ginsis nuo užpuolimų ir apšaudymų, duodamos suprasti, kad tokios veiklos sustabdymas iš priešiškos pusės bus pasektas ir JAV. Kalbėdamas apie atvejus, kada galėtų būti atšaukti marinai iš Beiruto, Reaganas pridėjo dar vieną: jei krašte išivyrautų toks chaosas, kad nebūtų galima pasiekti pagrindinio tikslo - sudaryti sąlygas atstatyti nepriklausomą Libaną.

Pačiame Libane kelias dienas iš eilės buvo susiremiama taip: jei į kasdieną skraidančius JAV žvalgybos lėktuvus paleidžiamos raketos ar artilerijos ugnis, už kelių minučių į įtariamą vietą, kur yra dislokuotos Sirijos artilerijos baterijos, ugnį atidaro karo laivai. Trečiadienį pirmą salvę iš savo 16 inčų patrankų paleido ir karo laivas New Jersey.

Pagal susitarimą, Sirijos remiami PLO sukilėliai prieš Arafatą turėtų leisti jam su 4,000 jo šalininkų išplaukti į Alžiriją ir Pietinį Jemeną. Tam reikalui Graikija paskyrė 5 laivus, kurie plauktų po JT vėliava. Izraelio karo laivai patruliuoja Tripolio uosto pakraščius ir laiks nuo laiko apšaudo PLO pozicijas. Izraelis atsisakė garantuoti Arafato saugumą. Jis aiškina, kad būtų nelogiška prašyti iš jo garantijų Arafato saugumui, kada jo organizacijos nariai ne-

praleidžia nė vienos progos su sprogdinti bombą pačiame Izraelyje ar jo okupuotose teritorijose. Manoma tačiau, kad JAV paspaus Izraelį Arafatą išleisti. Kol kas Sirijos remiami sukilėliai davė jam laiko iki gruodžio 21 d. iš Tipolio pranykti.

Terorizmo ekspertai yra nuomonės, kad tokių pasikėsinių kaip Beirute, ar pereitą savaitę Kuwaite, išvengti neįmanoma. Jei kas nori paaukoti savo gyvybę už pasikėsinio pasisekimą, tokį beveik neįmanoma sustabdyti.

Pirmoji tokių pasikėsinių banga prasidėjo 1090 metais, kada Hasan ibn al-Sabbath, išgalėjęs Alamuto pilyje Persijoje ir Pietus nuo Kaspijos jūros, sudarė pirmą istorijoje žinomą tokių pasikėsintojų grupę. Kiek vėliau su panašiais kovotojais susitiko kryžiečiai, kurie juos pavadino asasinais. Tas žodis išvedamas iš narkotiko 'hašiš', kuriuo pasikėsintojai buvo apsvaiginami ir jiems įkalbama, kad po mirties jie bus priimti į rojų. XII amžiuje jie rado labai palankią dirvą dabartinėje Sirijoje, kur buvo laikomi mahometonų sekta. Juos išnaikino mongolų karo vadas Hulagu Khan. Jei ankstyvesni asasinai puldavo su peilais, nūdieniai savo pasikėsiniams naudoja automobilius, paprastai Mercedes-Benz, su kuriais - pasiekę tikslą - susisprogdina.

Gruodžio 13 d. suėjo dveji metai, kai Jaruzelskio vyriausybė Lenkijoje įvedė karo stovį Lyginant su pirmais numalšinimais sovietų bloke - Vengrijoje ir Čekoslovakijoje - lenkų 'pacifikacija' Maskvai daug mažiau sekasi. Jei pirmose abejose šalyse sugriežtinus režimą būklė kiek pagerėjo, Lenkijoje to iki šiol nepastebime. Gal todėl, kad malšinimas vyksta pačių lenkų rankomis ir, jei formaliai sovietai nesikiša, jie nemato jokio reikalo kaip nors padėti ūkiškai. Ant- ra vertus, Lenkija neliko akli-

nai nuo Vakarų atkirsta, kaip Vengrija su Čekoslovakija. Lenkijoje vis dar gali veikti užsienio spaudos ir TV korespondentai. Nobelio taikos premijos laimėtojas Lech Vales vis dar laisvas. Premijos gavimo progos kalboje jis pasisakė už taikingą dialogą tarp vyriausybės ir tautos.

'BADAS' AMERIKOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

N.Y. Times kolumnistas William Safire aiškina, kad Meese, turėdamas bent kiek politinės nuovokos, į aukščiau minėtą klausimą turėtų taip atsakyti:

'Nepaisant nepaprastos per paskutinius tris metus padarytos pažangos, aš jums sakau, kad mes nenurimsim iki Amerikoje bent vienas žmogus kentės nuo bado!'

Rimčiau nagrinėjant tą klausimą reikia pasakyti, kad krašte, kur gali daryti ką nori, visados bus ir vargšų, o jei nebūna privalomų įsakymų, kaip tavo namas turi atrodyti - bus ir lūšnų. Tai kaina, kurią turtingiausias kraštas pasaulyje moka už laisvę. Ir neįsileidžiant į paskiras asmenišką nelaimę - reikia pasakyti, kad ji nelabai didelė. Nors federalinės išlaidos šalpos reikams nedidėja taip sparčiai kaip anksčiau, atskiros valstijos padidintais mokesčiais dabar surenka tiek daug, kad turi perteklius, įgalinančius ypatingai sunkiais atvejais padėti be federalinės valdžios paramos, kuri irgi yra pakankama, jie būtų teisingai padalinti.

Laisva visuomenė visą laiką keičiasi. Sakoma, kad tie kraštai yra ramiausi, geriausiai susitvarkę ir kultūringiausi, kurie turi labai plačią vidurinę klasę, neperdaug turtuolių ir vargšų. JAV vidurinioji klasė jau kuris laikas (bent per paskutiniuosius 5 metus) mažėja. Vidurinės klasės šeima iš 4 asmenų 1978 metais turėjo pajamų tarp 11,500 ir 27,400 dolerių. 1983 m. jos pajamos padidėjo, iš dalies dėl infliacijos, iki 17,000-41,000 dol. Tačiau 1983 metais tokiai klasei priklausė 42% šeimų, bet 1978 m. buvo 55%. Kur dinga 13%? Vienas ketvirtis jų uždirba daugiau, t.y. perėjo į turtingesnę klasę, o ¾ uždirba mažiau. Tai dėl ūkinių pasikeitimų. Smarkiai auganti technologijos pramonė, reikalaujanti mažiau darbo jėgų, moka labai aukštus atlyginimus specialistams. Ji taip pat reikalauja daugiau ir mažai apmokamų valytojų, sargų, kelnierių ir pan. Sumažėjo gerai apmokamų, atseit - vidurinės klasės, darbininkų skai-

■ Iš kitos pusės

"Apie Ameriką visada buvo kuriami mitai ir Amerika visados kūrė juos pati apie save.

Viena iš šių legendų teigia: tai demokratiškiausia šalis, kur viską valdo visuomenė, plačiosios masės, kur žmonių nuomonė lemia sprendžiant svarbiausius klausimus ir problemas.

Ne tai mitas, tikrovėje yra kitaip..."

— taip vilniškėje TIESOJE lapkričio 15 d. rašo J. Lukoševičius, pristatydamas ką tik išėjusią V. Alseikos knygą: "Amerika: tikrovė ir mitas".

Teko nugirsti, kad knyga išėjo dideliu tiražu — 20,000 egz. Tai rodo, kad valdžia yra pasiryžusi išsklaidyti tuos mitus. Alseika tam tinka. Savo žurnalistinę karjerą Lietuvoje jis pradėjo kompiliuodamas užsienio spaudos pranešimus apie filmus ir jų artistus. Tai buvo iš dalies mitai, skleidžiami pačių studijų reklamos sumetimais. Tokiu būdu iš Amerikos spaudos gali sukompiliuoti viską, ko tik leidėjas pageidauja.

Abejonių sukelia tik originalios Alseikos mintys:

"Gyvendamas JAV didmiesčiuose girdėjau, kaip nežinomi vyriškiai aplankė kelis lietuvius, latvius ir lenkus emigrantus. Svečiai pasiūlė užsisakyti žurnalų, bet ta proga išsikalbėjo plačiau, klausinėjo apie imigranto darbą, atlyginimą, šeimą ir pan. Man iš pradžių tai atrodė neįprasta ir įtartina. Vėliau ėmė aiškėti, kad svečiai tikriausiai buvo iš Centrinės žvalgybos valdybos."

Tokį mitą skaitytojai ok. Lietuvoje galėtų priimti su nepasitikejimu:

"O tai kvaili tie amerikona. 'Kiek jiems reikia žmonių, kad sužinotų tai, ką mūsų valdžia visą laiką žino'. O jei prireikia ko nors papildomo, tai pakviečia įstaigon ar suima."

Juokingiausias tačiau, kad jei kas nors norėtų padėti išsklaidyti mitus pačioje Amerikoje ir pasiūsti į čia tą knygą, jis pirmiausia turėtų gauti sovietinės valdžios leidimą. Kaip nesvajosi apie mitų kraštą, jei tokia ten gyvenimo tikrovė? (vm)

čius automobilių, plieno ir statybos pramonėse.

Cia dar reikia atsiminti padidėjusį skyrybų skaičių. Divorsų skaičius nuo 1965 m., kada išsiskyrė 479,000 šeimų, pašoko iki 1.2 milijonų perieitais metais. Daugumoje atvejų žmona pasilaiko vaikus. Savaimė aišku, kad jos pajamos negali būti tokios aukštos, kaip nepersiskyrusios šeimos.

Pagal statistiką nepasiturinčiomis šeimomis iš keturių asmenų laikomos tokios, kurių pajamos po mokesčių ir kitokių atskaitymų yra 9,862 doleriai ir metus.

Būdinga, kad amerikiečių pragyvenimo standartas taip pakilo, kad pakenčiamai pragyventi 1981 m. šeimai reikėjo 25,400 dolerių, bet vidutinis atlyginimas pramonėje tais metais buvo 13,270 dolerių. T.y. daugumoje atvejų turėjo dirbti vyras ir žmona.

Skaičiuojama, kad tik 40% visų darboviečių moka pakankamai, kad vienam dirbančiam galima būtų išlaikyti visą šeimą pakankamoje aukštumoje. Liūdna, kai pagalvoti, jog beveik pusė visų 18 metų sulaukusių vaikų bent dalį savo gyvenimo turi praleisti šeimoje tik su motina, ar tik su tėvu. Iš viso šeima, kaip žmonių vienetą, pradeda netekti savo reikšmės. Statistiniai Amerikoje ji jau neteko jos.

Kaip matome, problemų yra daugiau negu politikai turi pasiūlymų joms išspręsti. Iki šiol pažangos variklis buvo nelygus turto išsiskirstymas, ragindamas mažiau pasiturinčius būti darbštesniems, o svarbiausia apsuksiemis. Vals- tybei stengiantis visos tautos pajamas išdalinti galimai lygiau, atitinkamai pertvarkant mokesčius, tas pažangos akstin- nas dingsta. Kas ji galėtų pa- keisti, atsakymo neturime.

Kalėdų šventėse ir žengiant į 1984 metus, maloniai sveikiname mūsų sąjungos garbės narius, tarybos narius, skyrių valdybas, visus sąjungos bendraminčius, kaip ir "Dirvos", "Naujosios Vilties" redaktorius, bendradarbius ir skaitytojus, linkėdami kiekvienam asmeniškai gerų švenčių, o lietuviškoje veikloje darbingų 1984 metų.

Visi sąjungos nariai iš anksto kviečiami rengtis ir dalyvauti sąjungos seime 1984 metais.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba

VACLOVAS MAŽEIKAS,
MEČYS VALIUKĖNAS,
MEČYS ŠIMKUS,
ONA DAŠKEVIČIENĖ,
OSKARAS KREMERIS

Tebūnie Kalėdų šventės malonios, o Naujieji 1984 metai geri visiems mūsų spaudos ir tautinių siekimų rėmėjams tėvynėje ir išeivijoje —

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas dr. D. Degėsys

Vicepirmininkai —

inž. J. Jurkūnas,

inž. K. Pocius,

A. Laikūnas,

dr. V. Stankus,

A. Švažas,

sekr. J. Jurevičius.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kalėdinės viltys

DR. TOMAS ŽIŪRAITIS, O. P.

Išikūnijusios viltys — kalėdinės viltys, aną Tyliąją Naktį nušvitusios tikroju dieviškumu ir tobulu žmogiškumu bei žmoniškumu. Tai dangaus ir žemės Sūnaus, Dievo ir žmogaus — Kristaus įkūnytose viltys, kuriomis gyvena kiekvienas geros valios žmogus. Tokios viltys — gyvenimo šaltinis, nepalaužiama stiprybė, šventas džiaugsmas net viduryje tylos... Poeto Kazio Bradūno žodžiais kalbant:

"O, viltie, tu, kaip kalnų šaltinis,
Neužslėgiama nei žemės, nei uolos,
Kaip varpelis šventas sidabrinis
Virpa džiaugsmas vidury tylos"...

Šie poeto žodžiai labai vaizdingai išreiškia ir kalėdinių vilčių pagrindinę prasmę, būdingą išikūnijusiam Dievo Tėvo žodžiui — Išganytojui. Šis, anot pranašo Izaijo (42,3), nenulauš palinkusios nendros ir neužpūs rusenanti dagčio... Juo labiau, kad kiekvienas žmogus kaip individas ir individualybė yra brangiausia ir aukščiausia būtybė kūrinijos visatoje. Kiekvieno žmogiškojo asmens vertė Išganytojui yra pati svarbiausia, begalinė. Todėl Jis gimė, atėjo į šį pasaulį mirti už tą asmens vertę, kad ir labiausiai palinkusi nendrė atsitiestų, kad ir labiausiai smilgstas dagtis išsiiebtų...

Nors atrodytų kad visur pasaulyje pikto pergale viešpatauja, kad aplinkui tamsa ir klasta — mes visada gyvensime galėdinėmis ir tuo pačiu savo asmens tauriausiomis viltimis. Pikto pergalė visada yra sezoninė, laikina. Visuotinė pergalė priklauso pačiam Gėriui, Jo įkūnytų vilčių puoselėtojams, siekiantiems religinės ir tautinės darnos, būtinos Lietuvos laisvės Betliejui.

LIETUVOS ATSTOVO DR. S. A. BAČKIO SVEIKINIMAS ŠVENČIŲ PROGA

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus JAV lietuvius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Esu nuoširdžiai dėkingas spaudai, veiksniams, organizacijoms ir visiems geros valios lietuviams už ryžtingą veiklą Lietuvos Nepriklausomybės bylos labui ir už dosnias aukas Lietuvos Pasiuntinybės namo remonto reikalam.

Linkiu, kad 1984 metai būtų visiems sėkmingi asmeniškai ir atneštų naujų prošvaisčių Lietuvos laisvės byloje.

DR. STASYS A. BAČKIS
Lietuvos atstovas

Lietuvos Generalinio Konsulato ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu mūsų organizacijų vadus, laikraščių bei radijo valandėlių redaktorius ir visus geros valios lietuvius šv. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ 1984-JŲ METŲ proga.

ANICETAS SIMUTIS
Lietuvos Generalinis Konsulas
New Yorke

BETLIEJAUS KALĖDINĖ DOVANA...

(Atkelta iš 1 psl.)

Charakteringą kalėdinės dvasios išgyvenimą savo vaikystėje yra prisiminęs garsus žurnalistas Norman V. Peall. Jis pasakojo, kaip kartą, prieš Kalėdas, su savo tėvu buvęs krautuvėje ir jiems išeinant iš jos prie durų stovėjęs senas, apiplyšęs vyras. Tėvas pamatęs šį vyrą, ieškojo kišenėje pinigų, o jis prieštaraavo tėvui sakydamas, kad tai valkata ir jo nereikia šelpiti. Tačiau tėvas nekreipdamas dėmesio į jo prieštaraavimus, padavė stambų pinigą sakydamas: "Paduok jį elgetai ir sakyk Kalėdų dvasioje." O elgetą gavęs pinigą atsakė: "Vaikeli, dėkoju tau Kalėdų dvasioje". Šis kalėdinės dvasios išgyventas momentas, žurnalistui Norman V. Peall paliko mintyse visą jo gyvenimą. Jis pastebėjo, jog kiekvieno žmogaus širdyje yra gyvas kilnumo jausmas, jei jį sužadins kitas individas savo žmoniškumu.

Juk tikros Kalėdų dovanos yra meilė, žmoniškumas ir džiaugsmas, kurį galime vienas kitam suteikti. Džiaugsmas nėra nepasiekiamas. Džiaugsmas išplaukia iš mūsų vidaus, o ne iš aplinkos, kurioje gyvename.

Nors gatvėje šiuo metu girdime kalėdinę nuotaiką keliančią muziką, varpų skambesį ir matome tūkstančius įvairiom spalvomis žėrinčias lemputes, tačiau tikrą kalėdinę dvasią galime išgyventi tik savo šeimos židinyje. Advento prieblandoje bendri šeimos pokalbiai, mąstymai, bendras darbas ruošiantis šventėm teikia šeimai daug tyro džiaugsmo, o namams jaukumo. Toks šeimos bendravimas primins mums Kalėdas ištikus metus, nežiūrint kur bebūtume ar gyventume.

Be to, bendru kalėdiniu džiaugsmu išnešime iš savo namų į pasaulį ir gimusio Kristaus dovanas: meilę, ramybę ir taiką...

• AIT S-gos Los Angeles skyrius Dirvai paremti atsiuntė 100 dol. Skyriaus pirm. R. Sakienė kartu jungia šventinius linkėjimus. Ačiū.

• Julija Rastenienė, gyv. Baltimorėje, sveikindama Dirvą švenčių proga, atsiuntė auką prisimindama savo nepamirštamą mylimą vyrą poetą adv. Nadą Rastėnį, kuris visad remdavo Dirvą. Ačiū už šventinius linkėjimus ir auką.

*The President and Mrs. Reagan
extend to you their warmest wishes
for happiness at the holidays
and throughout the new year.*

1983

Dirvai atsiųstas iš Baltųjų Rūmų prezidento sveikinimas.

Džiaugsmingų ir nuotaikingų Kalėdų švenčių bei laimingų, sveikų ir ištvermingų Naujųjų Metų linkime skyrių pirmininkams-ėms, valdybų nariams, filisteriams, senjorams, junjorams ir mecenatams.

Tegu Aukščiausiojo palaima lydi mūsų visų žingsnius asmeniniame gyvenime ir visuomeniniame darbe.

Lauždami kalėdinę plotkelę prisimename ir tuos kolegas, kurie negali dalyvauti bendrame džiaugsmo.

Suglaudinkime retėjančias gretas ir dar ryžtingiau junkimės į darbą Pro Patria.

KORP! NEO-LITHUANIA VYRIAUSIOJI VALDYBA

Dalia Gotceitienė,
Marius Kasniūnas,
Darius Balzaras,
Vytautas Girnius,
Arvydas Ignatonis

Sveikiname Chicagos Lietuvių Tautinių Namų narius, jų šeimas ir visus mūsų rėmėjus bei talkininkus, linkėdami visiems gerų Kalėdų švenčių bei laimingų 1984 metų.

CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI

Taryba:	Valdyba:
Dr. Juozas Bartkus	Jonas Jurkūnas
Tarybos prezidiumo	Juozas Andrašūnas
garbės pirmininkas	Nardis Juškus
Prezidiumas:	Bronius Kasakaitis
Algis Visockis,	Algis Modestas
Aleksandras Traška	Stasys Virpša
Antanas Šošė	Mečys Valiukėnas

Trilogija (5)

Jūratė Statkutė de Rosales

Kadaise davėme lapei žąsis ganyti

Tais laikais, kai Europoje užgimė kalbotyros mokslas, Lietuva kovojo su žiauriu nutautėjimu, jos valstybinių atstatymas išrodė utopiškas, į ją buvo žiūrima kaip į dingstantį tautinį vienetą. Mums buvo tie laikai kietos kovos už tautos būvį amžius ir kitiems reikams tuomet mes neturėjome nei pajėgų, nei galimybių. Baltų kalbotyros kūrimu rūpinosi vokiečiai, rusai, visada pabrėždami, kad reikia skubėti lietuvių kalbos bruožus surašyti, kol jie galutinai neišnyko.

Kai iš šimtmečio perspektyvos šiandien žvelgiu į mums išpuolusią vietą kalbotyros pasaulyje, pastebiu, kad praktikoje nei viena didžiųjų kalbotyros mokyklų mums nebuvo tikrai palanki. Gražu ir madinga buvo atlikti mūsų atžvilgiu tam tikrą 'lip service' ('Ach, kokia sena ir įdomi kalba!'), tačiau konkrečiuose tyrimų darbuose vokiečiai naudojo ir tebeaudioja germaniškus parametrus, o rusai - slavų parametrus. Ši paprastą faktą aštriai pajuto tie mūsų kalbininkai, kurie po antrojo pasaulinio karo atsidūrė vakaruose: jie žinojo, kad baltų kalbos yra 'raktas ir tautų praeiti', kaip kartą pasakęs Kantas, tačiau darbo gauti jie negalėjo germanistikos ar slavistikos skyriuose. Didieji vakarų pasaulio universitetai mūsų specialistų baltiškumu žinynu domėjosi tikrai ... teoriniai. Praktikoje dalykai pasirodė esą visai skirtingi.

Jei anglai kadaise pirmieji atidengė Indijoje užtikta sanskritą ir įrodė indoeuropietiško kalbų savitarpe giminybę, tai visgi tikrieji kalbotyros kūrėjai buvo vokiečiai, ypač po to, kai Turkijoje hititų kalbose buvo užtikti 'germaniški' bruožai. Anuomet vokiečiai buvo šventai įsitikinę, kad germaniškos kalbos yra kažkokia kalbotyros alfa ir omega. Šiandieną tas įsitikinimas jau yra moksliskai nebepateisinamas, tačiau ant to įsitikinimo kadaise sukurti kalbotyros pagrindai daug kur tebegalioja. Lyginamosios kalbotyros kūrėjas Boppas, arogantiškas Schleicheris, į slavus įsimylėjęs Leskienas, visi jie į lietuvių kalbą žiūrėjo kaip į greit dingstantį fosilą. Lietuvių kalbą jie studijavo ne kaip pagrindinį dalyką, o tik kaip egzotišką prie-

da, sukeliantį nustebimą Herr profesoriaus erudicija. Skirtingoje kategorijoje irrašyčiau gal tikrai Bezzenbergerį, kuris, mano manymu, buvo realesnis ir nuosirdesnis, palikęs labai sąžiningų darbų baltistikos srityje ir daug giliau už kitus įvertinęs baltistikos svarbą.

Rusiškoji mokykla pradžioje mums buvo naudingesnė už vokiškąją. Ją įkūrė Maskvos Universiteto profesorius Fortunatovas dar Basanavičiaus laikais. Fortunatovas kažkaip giliau suprato baltiškų kalbų reikšmę ir vidinę struktūrą gal todėl, kad rusų kalba susiformavo ant rytinių baltų klando. Dabartinėje Lietuvoje, chruščioviško atlydžio metu, praslydo į vakarus eilė kalbotyros leidinių, kurie liudija nemažą pažangą. Tame veikė ne tik faktas, kad Lietuvoje esą mūsų kalbininkai dirba savaime krašte, turi po ranka savus archyvus, girdi ir užrašinėja gyvas tarmes, bet ir faktas, kad Vilniuje priverstina Kazanės/Leningrado tradicijos Larino ir Fortunatovo mokinio Petersono rusiškoji mokykla mums nepakerta taip giliai iš pat šaknų, kaip vokiškoji. Deja, nežiūrint to, mūsų kalbininkai Lietuvoje nuolat atsimuša į dvi dideles kliūtis: į KGB kontrolę (Kazlauskas net gyvybės nustojo) ir stoką naujais elektroninių priemonių turimais duomenimis surišuoti.

Senoji prancūzų mokykla su Saussure ir Meillet, slaviškų ir baltiškų kalbų kirčiavimo dėka, sukūrė vadinamąjį 'Saussure dėsni', pavirtusį į kalbotyros kertinį akmenį. Būdin-

ga tačiau yra tai, kad dar Saussuro laikais Fortunatovas - daug giliau susipažinęs su slavų ir baltų kirčiavimo plonybėmis - į Saussure dėsni tikslumą įnešė keletą abejonių, kurias vėliau pamatuotai patvirtino a.a. Kazlauskas. Regis, prancūziška mokykla baltų kalbas vartojo atrinktinai, kiek tas buvo reikalinga savų dėsnių ir teorijų formulavimui.

Atskirai tektų atžymėti Českoslovakijos mokyklą, kuri įnešė į mūsų kalbos tyrimus tvarkingą susidomėjimą tarmėmis. Tai turbūt buvo pozityviausias svetimųjų įnašas, davęs vėliau vertingiausių mūsų kalbininkų Lietuvoje darbus, kaip pvz. Zinkevičiaus 'Dilektologija'.

Su čekoslovakų išimtimi, matome, kad didžioje Europos mokyklose tyrimų pagrindą sudaro palyginti naujų, vėlyvų kalbų reiškiniai. Nebuvo sakoma, kad vaikas gimė panašus į motiną; buvo nustebta, kad motina turinti vaiko bruožų ir tuoju pat motinos egzistencija buvo pamiršta.

Pasaulinė kalbotyra remiasi germaniškų, slaviškų, romaniškų kalbų žinyne ir jos pagrindas nebuvo niekada lietuvių kalba. Tais laikais, kai Europoje užgimė kalbotyra, mes į traukinį pavėlavome.

Užgimstant kompiuterių ir informatikos amžiui, daug kas priklausys nuo to, KAS apie mus visiems universitetams prieinamose informatikos lentelėse bus ar nebus įrašyta, ir KAIP bus įrašyta. Važiuoja tat antras traukinys; ar ir į jį pavėluosime?

FLORIDOS LIETUVIAI

AUŠROS 100-ČIO
MINĖJIMAS FLORIDOJE

Daytona Beach ir Apylinkių Lietuvių Klubas gruodžio mėn. 9 dieną Taikos Princo parapijos salėje, Ormond Beach, Florida, minėjo Aušros laikraščio 100 metų sukaktį.

Turiningoje kalboje Klubo narys J. Daugėla trumpais, bruožais klausytojus supažindino su Aušros laikraščio istorija, plačiau apsisistodamas prie jo reikšmės

prisikeliančiai lietuvių tautai. Nurodė, kiek toji Aušros reikšmė yra svarbi lietuvių tautos istorijoje, kad mes jos sukaktį ir po 100-čio pagarbiai minime. Prelegentas vykusiai lygino panašumus ir skirtumus tarp ano meto lietuvių tautos padėties ir dabartinės (abejose epochose okupuotos), o taip pat ir tarp anuo metu užsieniuose leistos Aušros slapta knygnešių Lietuvoje išplatintos ir dabar po grindyje leidžiamos slaptos lietuviškos spaudos, slapta į užsienius platinti išvežiamos. Kalba visais atžvilgiais buvo įdomi ir vertinga.

Antroje programos dalyje skaitymo metodu buvo perduota S. Čiurlionienės-Kymantaitės veikalas Aušros Sūnūs. Veikalas buvo specialiai parašytas, Lietuvoje minint 40-ties metų Aušros sukaktį. Režisavo ir skaitytojus paruošė rašytoja, artistė ir režisierė D. Mackialienė, vietos Lietuvių Klubo narė, kaip ir visi kiti veikalo skaitytojai. Jais buvo: knygnešys Rusteika — K. Barūnas, Rusteikienė

KALĖDŲ
MALDA

BALYS AUGINAS

KAI sėsi tu
Prie švento kūčių stalo —
Tegrižta atminimuose
Jaunystė ir linksni veidai
Tų išsibarsčiusių draugų,
Kurių galva nubalo
Ir tų, kurie sutirpo
Laiko rūkuose
Kaip smilkstančios dainos
Aidai
Anų gražių, nušvitusių svajonių,
Šviesių mūsų idealų
Ir kelionių — —

KAI sėsi tu
Prie švento kūčių stalo,
Težydi širdyje viltis,
Kurį atsinešei čionai —
Tebūna ji želmuo,
Kurs pusnyse
Dar nesusalo —
Nes ir pūgoj
Pavasariu tu gyvenai,
Minčių sparnais
Lankydamas Kalėdų rytą
Vaikystės slenkstį
Užpustytą — —

KAI tu skubėsi
Per šventoriaus aikštę —
Sveikins linksmos snaigės —
Tėviškos baltieji sakalai — —
Ir lyg laukų gimtų samanės,
Dūzgės vargonai — Vidunaktis
Iškels Kalėdų žvaigždę —
Sidabro rankom
Gaudys ją žili miškai — —

TAVO malda karšta —
Kaip saulės spindulys,
Šventa
Kaip ši naktis Kalėdų —
Nes tu prašai,
Kad Dievo Kūdikis,
Lopšy gulįs,
Vergijos tamsą
Mūs Tėvynėj
Nugalėtų! —

— J. Krikštolaitytė-Daugėlienė, sūnus Jurgis — J. Sodaitytis, duktė Rožė — A. Kašubienė, knygnešė Barbora — D. Mackialienė ir pranešėjas — A. Kašuba. nemanau, kad būtų tikslu individualiai vertinti veikalo skaitytojus, nes kai kurie jų su profesiniu scenos patyrimu, kiti gi grynai mėgėjai, o gal ir pirmą kartą pasirodą. Svarbu yra tai, kad visas pristatymas klausytojams labai patiko ir jie atsilygino gausiais ir garsiais plojimais, tiek režisieri D. Mackialienei, tiek ir visiems veikalo skaitytojams.

Visai programai vadovavo Klubo pirmininkas J. Lepečka. Dalyvavo virš 80 žmonių, daugumoje vietos apylinkių gyventojai, nes "sniego paukšteliai" iki šiol dar neatskrido į mūsų koloniją. Pirmininkaujantis pranešė, kad sekantis Klubo renginys įvyks toje pačioje gruodžio mėn. 21 d.

artėjančių šv. Kalėdų proga. Po programos visi dalyviai pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Kalbant bendrai apie šią Daytona Beach ir Apylinkių lietuvių koloniją, ji pastaruoju laiku sustiprėjo ne tik kiekybiškai, bet ir kokybiškai, ypač, po atkilo į šią koloniją Mackialių, Daugėlių ir visos eilės kitų įvairių talentų ir profesionalų. Ši lietuvių dar maža, bet stipriai auganti kolonija, gali su pagrindu didžiuotis, įskaitant anksčiau atvykusius, turėdama savo tarpe lietuvių: kunigą, dijakoną muziką - vargonininką, solistų, menininkų, kalbėtojų, rašytojų ir žurnalistų, žinomą veiklią scenos vaidintoją ir rašiusiųjų ir visą eilę profesionalų. Šis kokybinis kolonijos pasikeitimas atsispindi ne tik viešuose renginiuose, bet ir privačiuose.

(va)

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikina savo mielus klientus

"Amber Holidays"TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway,

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Aldona Adomonienė, Albina Rudžiūnienė
ir bendradarbiai.

KŪRYBA IR MOKSLAS

(3) Užmirštas liaudies poetas Antanas Strazdelis Jo mirties 150 metų sukaktis praėjo nepastebėta

I savo gyvenimo galą ilgesnį laiką kun. Strazdas praleido Kamajuose, turėjo išsinuomavęs žemės sklypą ir atlikinėjo pripuolamus bažnytinius patarnavimus. Gal ir būtų jis savo amžių čia neklūdama praleidęs, jeigu nebūtų įsivėlęs į kivrčą su šlėkta M. Harasimavičiumi. Esą šis kivrčas kilęs dėl žemės. Harasimavičius skundėsi, kad Strazdas gerokai jį lazda apvanojęs. Šios bylos pasėkoje konsistorija pra-

JUOZAS ŽYGAS

dėjo vėl juo domėtis. Taip pat pasėkoje šio kivrčo jis nustojo Kamajų kamendoriaus pareigų, tuo pačiu ir šiokių tokių pajamų. Vienas smūgis sekė kitą. Obelių dekanas J. Stanevičius, pats Strazdo nemėgdamas, inspiruojamas šlėktų bei klebonų, kur galėdamas Strazdą skundė. Be to dar prisidėjo carui Nikolajui I įžengus į sostą, paskelbti suvaržymai. Kunigai turėjo duoti raštišką pasižadėjimą nestoti į slaptas organizacijas ir imta stiprinti tarnybinių kunigų drausmę. Dekanams buvo pavesta sekti ir pranešinėti apie kunigų elgesį.

Kamajų parapiją vizitavęs dekanas J. Stanevičius 1828 m. gegužės 15 d. apie A. Strazdą surašė smulkų raportą. Poetas kaltinamas sunkiausiais nusikaltimais: supasaulėjimu, skandalingu elgesiu, formaliu bažnytnių pareigų atlikinėjimu, degtinės bei rietenų mėgimu, celibato nesilaikymu ir t.t. Tą skundą pasiuntė tuometiniam metropolitui G. Cieciševskiui. Savo iniciatyva jis suspendavo ir siūlė jį uždaryti "visam laikui" į vienuolyną. Į šį raportą buvo tuoju reaguota ir Strazdas buvo išgabentas į Pažaislį. Į Pažaislį jis buvo pristatytas liepos 10 d. Pažaislis priklausė "sunkiųjų" vienuolynų kategorijai.

Praėjus Strazdui paskirtų "metinių rekolekcijų" laikui, niekas negalvojo apie jo išleidimą. Strazdas apeliavo į vyskupą A. Klungevičių prašydamas dimisijos. Nesulaukęs dimisijos nei leidimo apleisti vienuolyną, rugpiūčio gale ar rugsėjo pradžioje iš vienuolyno pabėgo. Nežinia kokiais būdais pasiekė Kamajus. Apie tai 1829 m. rugsėjo 20 d. vyskupas A. Klungevičius painformavo Obelių dekaną A. Eisimontą. Įsakydamas, kad Strazdui, kaip suspenduotam, neleistų atlikinėti bažnytinių patarnavimų ir, kad lieptų jam "sėdėti Kamajuose". Pagaliau spalio 27 d. vyskupas leido Strazdui čia "pasilikti", su sąlyga, kad "nesivalkiotų, kasdien klausytų mišių, kukliai rengtųsi ir gyventų be įtartinos draugijos". Tačiau suspenso jam nenuėmė.

Grižęs iš Pažaislio, namuose Strazdas nieko neberado. Gyvulus ir padargus, diecezijos vyresybės įsa-

kymu, klebonas I. Macevičius 1828 m. gruodžio 27 d. išpardavė varžytinėse, o į trobas įleido nuomininkus. Strazdas tapo visišku beturčiu ir gyveno prisiglaudęs prie svetimų žmonių. Kurį laiką gyveno Pelyšių kaime, kurio žmonės jį pažinojo. Žiemą sutiko Strazdą priimti Svėdasų klebonas J. Ruseckas, bet poetas sirgo ir jo nebuvo galima vežti.

Pavasarejant, kiek sustiprėjęs, jis grįžo į Kamajus į savo namus. Iš lovos jau nebesikėlė ir 1833 m. balandžio 11 d. (nauju kalendorium 23 d.) mirė. Palaidotas Kamajų parapijos kapinėse, balandžio 13 d.

Taip savo gyvenimo kelionę baigė kontroversinė ir audringa asmenybė, poetas Antanas Strazdas. Jo charakterio maištingumas tur būt buvo būdingas jo gyvenamam laikotarpiui. Laikotarpiui kuriame vyko senų nusistovėjusių tradicijų ir vertybių pervertinimas ar panaikinimas. Jis buvo jėzuitų mokyklų auklėtinis, dar jo vaikystėje jėzuitų ordinas Klemenso XIV dekretu buvo panaikintas, tas dekretas Lietuvoje ir Gudijoje tuo metu dar nebuvo pritaikytas.

Valstybės viduje vyko tarpusavinės kovos ir nesutarimai, 1791 m. gegužės 3 d. buvo paskelbta konstitucija, pagal tą konstituciją buvo beveik panaikinta unija ir Lietuva tapo Lenkijos dalimi. Valstiečių, žinoma tai nelietė, bet didikų tarpe buvo didelis nepasitenkinimas. Tuo naudojosi Rusija ir jau buvo krašte laikomos rusų įgulos.

To laikotarpio žymiausias įvykis, tai buvo prancūzų revoliucija. Tas įvykis sukrėtė ir išjudino visą Europą. Prancūzų revoliucijos idėjos greitai sklido ir pasiekė Lietuvą. Valstiečiai tikėjosi, kad tos revoliucijos banga sklis ir panaikins baudžiavą. Lietuvos ir Lenkijos didikų dalis dairėsi į Rusiją ieškodami atramos prieš revoliucines idėjas. Tuo metu Rusiją valdė Kotryna II ir ji tas susidariusias aplinkybes išnaudojo.

Su Rusijos parama Lenkijos opozicija 1792 m. Torogovicos miestelyje (Ukrainoje) paskelbė konfederacijos aktą.

(Bus daugiau)

Skaityt ir platinkit
D I R V A

VLIKO SVEIKINIMAS ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina visus lietuvius gyvenančius pavergtoje tėvynėje, vargstančius tremtyje, kenčiančius Sovietų kalėjimuose ir psichiatrinėse ligoninėse ir gyvenančius laisvame pasaulyje linkėdamas jiems, kad Kalėdų švenčių dvasia sustiprintų visų širdis pasiryžimu, palengvintų kančias ir ilgėsį laisvės. Su sustiprinta ištverme, ryžtu ir viltimi ženkime į Naujuosius Metus.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Didžioji Užgimimo šventė teuzdega visus lietuvius jungtinėmis jėgomis uoliai siekti, kad greičiau užgimtų laisvę pavergtiems broliams tėvų žemėje — Lietuvoje. Nauji Metai teneša naujas viltis, kad laisvės pergalė sušvistų brangioj nepriklausomoj Lietuvoj. Mūsų jėgos, mūsų laikas ir mūsų lėšos tebūnie skirta tam didžiam nepriklausomybės atgimimui. Švenčių proga sveikiname visus, pasišventusius šiam didžiam siekimui.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sveikina po plautį pasaulį išsiblaškiusius lietuvius, linkėdama, kad išsipildytų kiekvieno asmeniniai ir mūsų visų bendri tautiniai troškimai.

Šių bepraeinančių "Aušros" metų vasarą džiaugėmės II Pasaulio Lietuvių Dienomis. Šia didinga manifestacija įrodėme, kad tebesame gaušūs, gyvi, stiprūs. Tačiau džiaugsmą temdė faktas, kad šventėme tas šaunias dienas ne laisvos, o pavergtos tėvynės akivaizdoje — tėvynės, kurioje sunkios okupacijos sąlygomis kenčia, dirba ir kovoja mūsų tautos pagrindinė dalis. Prieš tą jos kančią, darbą ir kovą nublanksta mūsų patogaus gyvenimo pastangos.

Bet tegu tie kuklūs mūsų, išeivių, darbai jungiasi su mūsų tėvynės brolių ir sesių kraujo auka, idant iš jos — tokia mūsų viltis — vieną dieną mūsų tautai išdygtų laisvės medis!

To ilgimės Dievo gimimo šventėje.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Vytautas Kamantas, pirm.

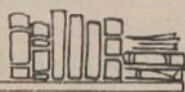
Tomas Remeikis	Mykolas Drunga
Algimantas Gečys	Gintaras Grušas
Birutė Jasaitienė	Stasys Jokubauskas
Raimundas Kudukis	Milda Lenkauskienė

Šv. Kalėdų ir Naujų 1984 metų proga sveikiname visus JAV lietuvius, nuoširdžiai linkėdami sveikatos ir asmeninės laimės.

Šia proga dėkojame visiems už Lietuvių Bendruomenės darbų parėmimą, tikėdami šios paramos susilaukti ir 1984 metais.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba

NAUJOS KNYGOS

• Stasys Santvaras. **BUVIMO PĖDSAKAI.** Aštuntoji lyrikos knyga. 168 psl. Kietais viršeliais kaina 8 dol. Aplankas ir autoriaus portretas dail. V. K. Jonyno. Leidinio mecenatė Alė Valiukaitė-Santvarienė. Išleido Vilties draugijos leidykla, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

• Kostas Ostrauskas. **GUNDYMAI.** Drama. 152 psl. Kietais viršeliais. Knygos apipavidalinimas V. O. Virkaus. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. Kaina 8 dol.

• Petras Melnikas. **PAKIRSTA ŠAKA.** Romanas. 190 psl. Aplankas Petro Mikalajūno. Kaina 8 dol. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas, 7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629.

• LAISVĖS BESIEKIAINT. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Viršelis ir iliustracijos Vlado Vijeikio. Redagavo Algirdas Vokietaitis. Išleido LLKS išeivijoje. 406 psl. Kaina kietais viršeliais 15 dol., minkštais 12 dol.

• NAUJOJI VILTIS. Politikos ir kultūros žurnalas. Nr. 16 — 1983. Leidžia Korp! Neo-Lithuania ir ALT S-ga. Redaktorius Aleksas Laikūnas. Administratorius Bronius Kasakaitis. Šiame numery rašo Vyt. Alantas, Alg. Budreckis, A. Diržys, Br. Nemickas, J. Jakštas, M. Gelžinis, J. Gliada, L. Dargis, E. Juodvalkė ir kt. 192 psl. kaina 5 dol. Gaunamas pas platintojus ir N. Vilties administracijoje: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

TRAUKINIŲ Į POLIARINĘ VASARĄ... (9)

Henrikas Stasas

Vaikščiojant po šiaurės 'Veneciją'

Į karališkųjų rūmų pastatą įjungta ir dalis trijų karūnų pilies, kurios gaisras nespėjo sunaikinti. Tai gana didelė patalpa, skirta meno muziejui. Muziejuje daug žymių švedų ir kitų tautų dailininkų darbų, tarp kurių ir pati patalpa yra istorinė architektūros dalis.

Iš muziejaus pasikėlėme į kitą aukštą, kur buvusios puošnios Bernadotte gyvenamos patalpos. Šiose patalpose gyveno karalius Adolfas Fridrikas ir karalienė Luiza Ulrike. Čia ir karaliaus Oskaro II kabinetas, ir karalienės Luizos Ulrikės audiencijos kambarys bei didžiulis valgomasis. Prie šių patalpų ir nemaža meno galerija su brangiais tapybos darbais. Tarp jų didelę dalį sudaro karališkų šeimų portretai, iš kurių savo dideliu formatu išsiskiria Oskaro ir Jozefinos sužieduotuvės. O garsusis švedų dailininkas Anders Zorn čia įamžinęs karalių Oskarą II ir karalienę Sofiją.

Lubose labai įdomus plafonas (Plafond Svea) vaizduojantis pirmąją švedų motiną, kurį nutapęs italų dailininkas Alessandro Feretti apie 1730 metus. Čia daug kitų darbų yra atlikę prancūzų ir italų dailininkai - įrengę itališkus židinius, sienose veidrodžius ir t.t. Rūmų vidaus dekoravime pastebimas ryškus perėjimas iš rokoko į taip vadinamą 'Gustavinį' klasicizmą. Pvz. karalių miegamieji dekoruoti ryškiu rokoko, gi prieškambariuose išlaikyta griežta klasika.

Kai liškioji rūmai Stockholme.

Išėjus iš rūmų, pietinėje pusėje graži terasa, kurioje veikia restoranai. Ten sėdint galima gėrėtis puikiu vaizdu į Baltijos jūrą ir uostą. Pro rūmus dažnai praplaukia įvairaus dydžio laivai, vietiniai ir kitų kraštų. Be to, nuo šios terasos yra gražus vaizdas į romantišką Gamla Stan, Stockholmo senamiestį.

Kiek paėjus iš čia, yra seniausia Stockholmo gatvė Koepmannagatan. Tai siaura, tarp senų pastatų išprasta gatvė, kurioje vieni namai restauruoti, o kiti dar savo originaliume grožybe tebėra. Jėnkos pakrante tęsiasi Skeppsbrogatan, kuri taip pat mažai pasikeitusi nuo viduramžių laikų. Neįmanoma praeiti ir didžiąją šios gatvės Storkyrk - seniausią Stockholmo bažnyčią, kurios pamatai čia buvo padėti 1250 metais. Storkyrkoj ilgą laiką buvo karū-

nuojami Švedijos karaliai, pradedant Gustavu Vasa ir baigiant Oskaru II. Bažnyčią puošia visa eilė brangių meno kūrinių, tarp kurių išsiskiria Liubeko skulptoriaus Bernotko Sv. Jurgis kovojantis su drakonu.

Kita 13 amžiaus bažnyčia, kuri šiuo metu laikoma istoriniu paminklu taip pat Riddarholm salos puošmena ir charakteringa dalis šios salos viduramžių atmosferoje. Bažnyčios kriptojė ilsisi kai kurie Švedijos karaliai ir kunigaikščiai. Įdomus ir šios bažnyčios sunkus ketaus bokštas, kurį 1290 metais švedų architektai suprojektavo. Čia ir daugiau bažnyčių, kaip Tryska kirkan, vokiečių bažnyčia, kurios Stockholmo istorijoje taip pat reikšmingos.

Kelioliką valandų ekskursavus po Stockholmo senamiestį istorines vietas, savaime aišku, kyla noras ir pailsėti bei pasistiprinti. O šiame romantiškame senamiestio rajone netrūksta ir gerų restoranų bei įvairių pėgesnių užėgų. Daugumas restoranų čia veikia pastatų rūsiuose, taip vadinamuose 'kaellaren', kuriuos švedai labai mėgsta. Ypač daug senų užėgų Lilla Nygatan ir Osterlanggatan gatvėse, kurios čia veikia jau virš 200 metų. Štai garsi 'Gylene Freden' (Auksinės ramybės) užėga, įsikūrusi čia 1721 metais. Tai labai mėgiama vieta švedų rašytojų, menininkų ir parlamento narių. Apie senamiestio rajoną didelis pėsčiųjų judėjimas ir gyva prekyba. Nors didelių parduotuvių čia ir nėra, tačiau labai daug mažų, jaukių ir įvairiom retom prekėm viliojančių krautuvėlių. Čia parduotuvėms turi daugiau laiko su pirkėju pakalbėti apie perkamą prekę ir mandagiau patarnauja, negu didžioje universalinėse parduotuvėse.

Tik oras buvo nelabai palankus, nes visą dieną palengva krapnojo lietus. Tačiau jau kio senamiestio atmosferos tai nepakeitė ir atrodė, kad pilka ir drėgna diena visiškai atitiko šiai šiaurės 'Venecijai'.

Iš senamiestio per šiaurinį Norrbro tiltą pasiekėme pagrindinę Stockholmo miesto dalį ir Norrstroem įlankos pakraščiu kiek paėjus priejome Stockholmo operos pastatą.

(Bus daugiau)

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki bičiuliams ir pažįstamiems

Elena, Kęstutis ir Kazimieras
P o c i a i

MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

draugams ir bičiuliams visuose

kraštuose linki

Stefa ir Vytautas
G e d g a u d a i

Sveikiname kolegas, mūsų arti-

muosius draugus ir visus bendramin-

čius KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir NAU-

JŲJŲ METŲ progomis.

Mečys ir Eleonora
V a l i u k ė n a i

Su Šv. Kalėdom ir Naujais Metais,

gimines, draugus ir pažįstamus svei-

kina.

Sigutė ir Juozas
Ž e m a i č i a i

Cicero, III.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų

1984 Metų linkime giminėms, drau-

gams, pažįstamiems ir Dirvos Redak-

cijai.

Stasys Virpša
Liucija ir Vilius Hofmanai

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname visus mūsų

klijentus, gimines ir draugus.

Genovaitė ir Kazys
T r e č i o k a i

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANA BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

NIEKO NAUJO IR NIEKO GERO

Artėjant pirmajai Naujųjų Metų valandai, jau iš anksto norime išpėti visuomenę, kad mums nėra jokio pagrindo šia proga džiūgauti ir laistyti ant grindų kaliforninį šampaną už laimingą ateitį, nes tokios ateities nebus. Mūsų kruopščiai surinkti ir apsvarstyti duomenys liudija tik štai kokią realybę.

Visi sveikinimo kortelėse surašyti įprastiniai sveikatos, šviesios nuotaikos ir palaimos linkėjimai jokiū būdu ir ateity negalės išsikūnyti, nes per senuosius metus kiekvienam nepataisomai pertvinko tulžis, apgedo pulsė ir kiti apčiuopiami buitiniai įrankiai, šviesia nuotaiką temdė ir temdys vyrai žmonoms ir žmonos vyrams dėl skirtingų sekso interesų, o Dievas, kaip istoriniai faktai rodo, visada noriau laimina mūsų priešus.

Kultūriniame vegetavime mūsų kūrėjai dar daugiau kentės nuo savo kritikų, nes tie darosi vis labiau aklūs ir ausylūs ir veikale įžiūri ar išgirsta net ir tai, ko menininkas ar mokslininkas nė nesapnavo.

Ateinančiais metais rašytojai turės primokėti ne tik savo kūrinį leidėjams, kaip dabar daroma, bet ir premijų komisijų nariams už sugaištą laiką, jų knygas beskaitant.

Kadangi ir 1984 metais 'Man of the Year' irgi bus Anatolijus Kairys, tai kitiems ne-

verta nei dramoms, nei romanams ir nei poezijai pekioti balto popieriaus, tikintis laimėti varžybas.

Aukotojai kitamet visiškai negalės uždaryti savo priemonės durų, nes iš duodančių imantieji prašys dar daugiau, ypač kad jau svarstomas projektas kiekvienam vaikui už išmoktą lietuvišką žodį mokėti po dolerį.

Vaikai savo paliegusius tėvus ir senelius, kurie testamentu jau bus užrašę savo turta, stengsis igrūsti į kalėjimą, nes ten jiems daug geresnis aprūpinimas ir saugumas negu ubagyne ir valdžios lėšomis bus palaidojami. Be to, ir moraliniu pagrindu artimiesiems bus galima jų nelankyti.

Gera ateities perspektyva gal tik ta, kad reikės mažiau veikti, o kultūrinės ir politinės veiklos lygis regimai ir girdimai atrodo pakilus, nes atsirastų vis daugiau tokių, kurie patys spaudoje girs savo darbus ir išryškins savo nuopelnus.

TEATRININKŲ FESTIVALIS

Mes buvome tvirtai pasiryžę pateikti savo skaitytojams platų ir profesionališką Čikagoje įvykusio Teatrų festivalio įvertinimą ir pasiuntę tenai ir profesionalą teatro kritiką. Deja, mūsų atstovas taip išsigilino tik į vieną aktorę, kad nieko daugiau nematė ir neatsimena, kas ten buvo vaidinta. Atsidėkodamas už kelionpinigius, jis atvežė mums tik iš spaudos surinktą pofestivalinio kitų recenzentų ir vieno autoriaus simpoziumo ištrauką, kurią čia ir spausdiname, nors ir nežinome, apie kuriuos veikalus ar spektaklius čia kalbama. Bet mūsų kritikas garantuoja, kad žodžiai yra autentiški.

Anatolijus Kairys (pradėdamas pokalbį): Kai kurie žmonės mano, kad Teatro festivaliai turi būti tautinės garbės reprezentacija, o mano nuomone... yra tautinio darbo reprezentacija... Tegu lipa ant scenos ir kalba, kaip moka... šiame festivalyje taip ir buvo: kai kurie lipo ant scenos ir kalbėjo, kaip mokėjo...

Dalia Kučėnienė: Kiekvienas velnias ir kipšiukas žinojo savo vietą...

Pranas Visvydas: Vaidinimą režisavo Danutė Barauskaitė... šiame pagimdžiusi... Konradą Kazimierą Mažeiką... Drama, kaip besvertum, yra perdėm silpna.

Anatolijus Kairys: Mes kovojome už savo tautinę gyvybę — kuo ilgiau išsilaikyti... išmoks dirbdami.

Eglė Juodvalkė: Publika buvo atlaidi, nekreipė dėmesio į pasitaikiusius nesklaidumus. Kartais žiūrovai taip įsijausdavo į vaidinimą padėti, kad net skandavo patarimus veikėjams.

Pranas Visvydas: Režisūra... Tą vakarą ji ne tik

A. G.

NAUJUOSIUS METUS SUTINKANT

OPTIMISTAS

Gaudžia varpas, šūviai dunda, —
Broliai, tris kartus valio!
Lai nauja jėga atbunda
Žengti didvyrių keliu!

Kelkim taure, nuskalaukim
Širdį džiūgesio banga:
Jeigu ėjom, bėgom, plaukėm,
Bus ir kelio pabaiga!

Tik į priekį: Nesustokim,
Kol žaibuoja užkulniai!
Spirkim tokiem ir kitokiems —
Angelėliai ar velniai!

Jei kas žiojas — trenkt į dantį!
Jei nepritaria — ausin!
Laimės laumė ne pedantė:
Bers kišenėn vis gausyn.

Puoš mūs vilos jūros krantą,
Gentį — murino vaikai,
Nors ir žentas nesupranta,
Ką žemaitiškai sakai.

Vėl išauš dienele soti,
Lovoje kojos išsities,
Ir galėsime šypsoti
Į didybę praeities!

Kursim aro memuarus,
Radę laisvę be kovos, —
Liksim popierių nemarūs,
Nors nebus ir Lietuvos!..

PESIMISTAS

Gaivinom viltį, galandom valią,
Sapnavom svirtį už vyšnių sodo,
O prastovėjom bare duobelę,
Ir nė velniužis nepasirodo...

Nutolsta metai ir vėl sugrįžta,
Riebus nudžiūsta, liesi riebėja,
Vien giltinė vis neatlyžta,
Ir nepaliaujam prieš ją drebėja.

Nuo jos — iš tolo, pro ją — aplinkui
Vadai, poetai, širdžių graužėjai,
O žyla barzdos, galva nuplinka,
Vien graborėliai pasigrožėja.

Juodai aprėdo, minkštai apauna,
Išlydi giesmė, iš kur atėjom.
Vieni į Vilnių, kiti į Kauną
Su vėjo gūsių dangum artėjom
Ir ten sušunkam iš debesų:
"Ei, Tėvynėle, kur aš esu?"..

šlubavo, bet ir duso nuo priplėkusio saviveiklinio kvapo.

Eglė Juodvalkė: Neskoninių juokų ir vulgarių pastabų pakirstą vaidinimą galutinai sužlugdė Igno Guzikio lūposna įdėti angliški keiksmas, privertę ne vieną žiūrovą traukyti pečiais ir raukytis.

Pranas Visvydas: Ironiškai dėmesį patraukė tik šalutiniai personažai.

Dalia Kučėnienė: Naujagimio rolėje matėme aštuonių savaičių kūdikį, kuris su tėvais, daugiausia miegodamas, dalyvavo visuose festivalio pastatymuose, įskaitant ir žymenų vakarą.

Anatolijus Kairys: Tautinio darbo reprezentacija...

Dalia Kučėnienė: Lauksime 1986 metų su premjeriniais veikalais, debiutuojančiais aktorais...

IŠ PLATAUS PASAULIO

SOVIETAJ AMERIKA VIS DELTO PRALENKĖ

Nors reklamininkai čia ir labai giriasi savo skočiais,

džinais ir kitais vietiniais buržuazinės gamybos linksmybės elektryrais, bet sovietinė vodka vis tiek yra geriausia. Štai U. S. Census Bureau surinktais duomenimis, Sovietų Sąjungoje nuo vodkos apsinuodiję miršta net 88 kartus daugiau šio paguodos skystimėlio mėgė-

jų negu Amerikoje. Taigi šiuo požiūriu visiškai nėra pagrindo mums pasididžiuoti prieš tarybininkus.

LIETUVOJE JAU IŠSPRENDĖ MIRTIES PROBLEMAS

Kauno medicinos instituto profesorius medicinos mokslų daktaras A. Urbanas žurnale "Tarybinė moteris" paskelbė tokias jo dabar atrastas žmogaus mirtį liečiančias mokslines naujienas:

"Mirtis yra negrįžtama ir neišvengiama kiekvienos gyvos būtybės asmeninio egzistavimo baigtis."

"Šiandieninis mokslas nežino nė vieno organizmo, kuris būtų išvengęs mirties."

"Kiekvienas gyvas padaras turi vienodą pradžią — gimimą ir vienodą pabaigą — mirtį."

"Mirtis — pati didžiausia, tačiau neišvengiamai žmogaus laukianti blogybė."

"Mintis, kad reikės mirti, nesukelia abejonių nė vienam protingam žmogui."

(Nukelta į 8 psl.)

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ BEI SĖKMINGŲ N. METŲ, YPATINGAI DIRBANT SUNKŲ LIETUVISKĄ DARBĄ, LINKIU ŠIO LAIKRAŠČIO REDAKTORIUI, BENDRADARBIAMS, LEIDĖJAMS IR VISIEMS ŠIO SKYRIAUS SKAITYTOJAMS.

GRĮŽTA ATMINTIS

Plačiai per visą pasaulį nuskambėjo lietuvių Mančio Gasiūno pavardė, kad jis, važiuodamas Amerikoje automobiliu, turėjo avariją ir, išlikęs gyvas, buvo

paguldytas Portland, Oregon ligoninėje. Pradžioje niekas nežinojo kas jis yra, nes jo atmintis visai dingę. Pagaliau buvo surasta, kad jis yra iš Australijos, Melbourne, kur gyvena jo motina Gailutė Gasiūnienė ir brolis Aras. Po ilgesnio gydymo Amerikoje, rugsėjo mėnesį, specialiai paruoštame lėktuve, jis grįžo atgal į Melbourną ir yra nuolatiniame gydytojų — specialistų priežiūroje. Savo duotame spaudoje pasikalbėjime, M. Gasiūnas pasakoja, jog po tos katastrofos, jis nieko neatsimena, ko pasėkoje jis turėjo visą laiką didelę baimę. Nors ir dabar jis jau pradeda daug ką atsiminti, tačiau dar yra labai daug tuščių vietų jo atmintyje. Pirmiausiai jis atsiminė savo vaikystę ir tam daug padėjo jo vaikystės nuotraukos. Ir tas prasidėjo, kad jo brolis jį atpažino Amerikos ligoninėje ir buvo su juo. Jis žinojo, kad jis turi motiną, bet, grįžus atgal į Australiją ir pamatęs, ją negalėjo jos atpažinti. Ir kai ji prakalbėjo į jį lietuviškai, nors jis anksčiau ir labai gerai mokėjo lietuviškai, nieko negalėjo suprasti ką ji sako. Pabuvus kelias dienas namuose, jis pradėjo atsiminti motiną ir savo tėvą, kuris mirė jam dar vaiku būnant. Gyvendamas dabar su motina, jis vis daugiau ir daugiau prisimena,

nors vis dar turi nešioti ant kaklo specialų sustiprinimą ir daryti terapiją jo sulaužytiems kaulams. Prieš Kalėdas Oregono televizijos stotis atsiunčia į Melbourną savo filmuotojus, kurie suks filmą apie jį ir dabartinį jo stovį. Daktarai jam yra pasakę, kad tur būt niekada pilna jo atmintis nesugrįš, nes katastrofa, pagal policijos daktarus, buvo ypatingai didelė ir jis gali būti labai laimingas išlikęs gyvas.

KANADIEČIŲ KONCERTAS

Gruodžio 4 dieną Sydnėjaus Lietuvių Klube įvyko ypatingai geras smuikininkų Danutės (Pomerancaitės) ir Juri Mazurkevič koncertas. Pilna didžioji Lietuvių Klubo salė, klausytojų neapvykė ir kiekvienas jų individualus ir bendra pasirodymas, buvo griausmingomis ovacijomis palydėtas, galė koncerto dar keltą dalykų duodant daugiau.

Danutė Pomerancaitė yra buvusio Lietuvoje žinomo muziko Pomeranco dukra, kurią vokiečių okupacijos metu globojo ir augino Kipro Petrausko šeima. Ji su savo vyru, ukrainiečių kilmės smuikininku, 8-nis metus studijavo Maskvoj pas legendarinį smuikininką David Oistrach. Vėliau dėstė Kijevo universitete, gyveno Lietuvoje ir 1975 metais pavyko išvykti į Kanadą, kur Western Ontario universitete dėsto muziką. Šiuo metu Australijoje jie yra pakviesti kaip svečiai dėstytojais Sydnėjaus Konservatorijoje. Jie jau čia turėjo koncertą australams, kuris buvo Sydnėjaus mu-

zikos kritikų labai šiltai priimtas, juos pavadinant vienais iš pirmųjų smuiko pasaulyje.

Danutei įdomu buvo Sydnėje susitikti ir su savo globėju Petrausku sūnum dr. Leonu Petrausku ir dukra Guoda Petrauskaite, su kuriais ji jaunystėje augo kartu.

Sydnėjaus lietuviai nuširdžiai dėkingi Lietuvių Klubo vadovybei už tokio puikaus koncerto surengimą.

KRAŠTO VALDYBOS RAŠTAI AMERIKAI IR AUSTRALIJAI

Australijos LB Krašto valdybos pirm. inž. V. Bukevičius pasiuntė du reikšmingus raštus visos Bendruomenės vardu — JAV prezidentui R. Reagan ir Australijos ministeriui pirmininkui Mr. Hawke. Prezidentui laiške jis apgailestauja, drauge ir protestuoja dėl Amerikos OSI (Of-

fice for Special Investigation) veiklos, kuri Amerikos pokarinių ateivių tarpe ieško karo nusikaltėlių, ypatingai remiantis sovietų KGB patiekta medžiaga, kuri yra nepatikima ir dažnai sufabikuota.

Australijos ministeriui pirmininkui jis pareiškė pasipiktinimą dėl sovietų sunaikinto Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo, kuriame žuvo 269 keleiviai. Prašo, kad Australijos vyriausybė griežtai reaguotų už tokį nepateisinamą veiksma. Į šį laišką buvo gautas iš min. pirm. įstaigos laiškas, kad Parlamente Mr. Hawke vyriausybės vardu pasmerkė šį sovietų veiksma.

NEI AMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Pro mėlynus akinus...

(Atkelta iš 7 psl.)

Nuoširdus ačiū gerbiama profesoriui, nes dabar jau viskas mums aišku, ir galime ramiai mirti nors ir Sibire ar kalėjime.

MUMS RAŠO

Gerbiamejį,

Mano pamaldi ir šiaip kultūringa žmonelė pastaruoju laiku pradėjo lankyti kažkokių sektantų ar "kultininkų" susirinkimus ir dabar jau visiškai kraustosi iš galvos, nes tie ją įtikino, kad jau šiomis dienomis bus pasaulio pabaiga. Esą ir Mikaldos pranašystėse pasakyta, kad prieš pasaulio galą devyni žmonės pjaus vieną gaidį, o dabar taip ir yra: devynios karalystės pjauna vieną Ameriką ir jos prezidentą Reaganą...

Taigi ar ją reikia vesti pas durnius gydantį daktarą, ar ką pačiam daryti?

Fabijonas Gulbinskas
Chicago, Ill.

Redakcija: Duok savo kultūringai prisiegelei paskaityti pluoštą atitinkamai atrinktų lietuviškų laikraščių, ir ji įsitikins, kad mūsų lietuviškame pasaulyje vyksta visai priešingi dalykai, nes kartais vienas gaidys kapoja devynias organizacijas ir net 99 jų veikėjus. Vadinasi, pasaulio galas dar labai toli.

SENIAU IR DABAR

Seniau mūsų kolonijas išgarsindavo daugybės tautiečių intensyvi kultūrinė ar politinė veikla, o dabar pakanka vieno korespondento, kuris moka veikėjų čiaudulį paversti žemę drebinančiu griauštinu.

Seniau Lietuvoje mūsų moksleivis norėdavo baigti mokyklą pirmuoju ir penketukais, o dabar išeivijoje trokšte trokšta, kad jį išmestų jau iš pirmųjų lituanistinės mokyklos klasių be teisės įstoti į kurią nors kitą tokią pat mokyklą.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linkiu visiems, kad ištvermingos pastangos priartintų mūsų Tėvynei laisvės rytojų.

Jonas Laurinaitis

Australija

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

ROCHESTER

ISPŪDINGAS MINĖJIMAS

Aušros 100 m. ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo 65 m. sukaktys buvo iškiliai paminėtos šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje ir salėje. Ramovėnų, skautų ir ateitininkų organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Mišių metu, kurios buvo atnaušiamos už žuvusius Lietuvos kovotojus, solo giedojo sol. Birutė Čypienė ir vietos LB choras. Vargonais grojo muz. R. Obalis. Choru dirigavo J. Adomaitis. Repertuaras buvo gerai parinktas tai iškilmingai dienai ir pasigerėtinaai atliktas.

Klebonas Justinas Vaškys, OFM, savo pamoksle be galo vaizdžiai ir jautriai prisiminė "Aušros" pasirodymą tamsioje Lietuvos padangėje. Jis taip pat prisiminė mūsų drąsius savanorius ir jų nelygią kovą, kuri buvo laimėta dėka jų pasišventimo.

Minėjamą salėje atidarė lietuvių karių veteranų Ramovės skyriaus pirm. A. Beresnavičius. Susikaupimo minute buvo pagerbti žuvusieji.

Aušros minėjamą salėje gražiai pravedė Nijolė Draugelienė. Ji pakvietė prof. dr. A. Klimą skaityti paskaitą, kuris vaizdžiai nupasakojo niurų ir tamsų Lietuvos to meto gyvenimą

Programos atlikėjai: A. Cieminis, B. Čypienė ir V. Žmuidzinienė. Gilumoje sėdi: N. Draugelienė ir I. Žmuidzinienė.

prieš Aušrai pasirodant. Prelegentui publika padėjo ilgais plojimais.

Gera paruoštoje meninėje programoje Izabelė Žmuidzinienė padėklamavo keletą Aušroje spausdintų eilėraščių, po kurių sekė vietos solistų B. Čypienės, A. Cieminio ir Vyt. Žmuidzino solo-duetai ir trio dainos iš Aušros ir vėlesnių laikų. Akompanavo K. Saladžius. Meninę programą paruošė Iz. Žmuidzinienė. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Scena buvo papuošta dail. Z. Vidmantienės simboliniu Aušros paveikslu.

Šiuo minėjimu buvo užbaigtas šios parapijos įkūrimo deimantinis jubiliejus, kuris buvo labai iškilmingai paminėtas spalio 23 d. į kurį atsilankė apie 500 lie-

tuvių. Minėjime dalyvavo vietos vyskupas M. Clark, vysk. Brizgys, daug kunigų bei vienuolių, kong. F. Horton ir kiti svečiai. Minėjimo metu buvo išplatinta Ant. Sabalio redaguota parapijos istorija, apie 500 knygų. (jj)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED DYER-COLORIST

Successful northern New Jersey piece dye plant requires person familiar with dyeing cotton, poly, acrylic and blends of the same. Both deck and paddle dyeing. Call Mr. TORLINCA31 at 212-947-3141 or 201-473-4466. (47-3)

COOKS, HOUSEKEEPERS
AND
GOVERNESS
NEEDED FOR LIVE-IN LIVE-OUT
POSITIONS IN THE ATLANTA
AREA.
SMITH-KADAN
404-256-6327
FULL DOMESTIC PERSONNEL
SERVICE. (47-49)

OWNER/OPERATORS
OF FLAT BED TRUCKS
to haul steel to northwest and California with return lumber loads to Great Lakes area. Must have full tarps and nylon straps to protect lumber. For details, phone 800-541-4213. Dennis Williams SYSTEM TRANSPORT, Spokane, WA. 95220.. (45-48)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
To work and live in a small congenial community and in a 185 bed facility. Medium sized rural hospital is seeking R.N.'s interested in opportunities for professional growth and recognition in medical surgical care, intensive critical care, obstetrical care. Excellent salary and benefit package including hospitalization, dental plan, weekend and shift differential, and other programs. Interested persons should contact The Personnel Office of Pemiscot County Memorial Hospital where we are "People Caring for People".
PEMISCOT COUNTY
MEMORIAL HOSPITAL
Hwy 61 South & Lee St.
P. O. Box 489 Hayti, Mo. 63851
or Call collect 314-359-1372
An Equal Opportunity Employer (38-1)

PRINTING PRESS OPERATOR
Must have experience in process printing on Kidder Stacey CI press. Opportunity to assist in startup of new K. S. 55" web CI press. Send resume to: J. G. CLARK CO., 2079 Canaan Twp. Road 244, Edison, Oh. 43320. Attn: W. H. REED (47-49)

• OHIO AUTO BODY,
savininkas Jonas Švarcas,
35571 Vine St., Eastlake,
Ohio 44094, sąžiningai ir
gražiai atlieka visus auto-
mobilių taisymo darbus. Iš
nelaimės vietos pašaukius,
automobilį atitepti į savo
dirbtuves ir greitai pataiso.
Skambinkite tel: (216) 942-
8038 ir viskas bus sutvar-
kyta.

Šv. Kalėdų ir 1984 Naujų Metų
proga leiskite pasveikinti Neo-Lithua-
nes-us Vyt. Alanto žodžiais "Nūn pa-
sižmoti užsimojau, aplankyti visus vi-
soj šaly".

Račys Martynas

Toronto, Canada

Sveikinu gimines, draugus bei
pažistamus ir linkiu linksmų Šv. Ka-
lėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų.

Stanley Abramavičius

Harrisville, Wisc.

Draugams, bičiuliams ir pažista-
miems, arti ir toli, geriausių Kalėdų
švenčių ir sėkmingų N. Metų linki.

N. ir A. Griauzdės
Avon, Ma.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki savo bičiuliams ir pažistamiems

Antanas ir Eleonora
Š č i u k a i

Florida

GINKIME LIETUVIŲ TEISES NEPAMIRŠKIME SAVO AUKOS LIETUVIŲ TEISĖMS GINTI FONDUI

Prašome pasinaudoti šia atkarpa, čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui US \$.....

Pavardė, vardas

Adresas

**NAUJA
BRONIO RAILOS
knyga —
ŠIMTAS
PRAKALBŲ
I LIETUVĄ**

**KITOKIOS
LIETUVOS
ILGESYS**

Kietais viršeliais, su aplanku dail. V. Žiliaus, 408 psl.
Išleido Vilties leidykla su mecenato K. Ramono pagalba.
408 psl. Kaina 5 dol.

I Š K I R P T I

Siunčiu 5 dol. ir prašau atsiųsti Bronio Railos naują
knygą "KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS". (Vilties drau-
gijos nariams 4 dol.). Persiuntimo išlaidoms pridėti 1 dol.

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Pavardė ir vardas

Adresas

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

Parapijos choras gieda kun. A. Babono pagerbimo iškilmėse.
K. Ražausko nuotr.

PAMINĖTA KUN. A. BABONO DVIGUBA SUKAKTIS

Lapkričio 19 d. šv. Antano parapijos salėje buvo paminėta parapijos klebono kun. Alfonso Babono dviguba sukaktis: kunigystės 20 metų ir parapijos klebonavimo 5 metų. Minėjimą pravedė parapijos tarybos pirmininkas Albertas Misiūnas.

Parapijos choras vadovaujamas muz. St. Sližio padainavo: Tėviškės namų kontatos 1-ją dalį Br. Budriūno.

Duetą — B. Januškienė ir Č. Plūrienė Domine exaudi harm. St. Sližio ir Temine daina iš Patetinės simfonijos — P. Čaikovskio. Choras — Plurimos Anos (ilgiausių metų lotiniškai) harm. St. Sližio.

Kleboną Alfonsą Baboną žodžiu sveikino Detroito lietuvių organizacijų atstovai J. Mikulionis — ateitininkų vardu, V. Tamošiūnas — St. Butkaus šaulių kuopos vardu, K. Daugvydienė — birutiečių vardu, A. Zaparackas — "Lietuvių Melodijos" radijo valandėlės vardu, Br. Valiukėnas — švyturio jūrų šaulių kuopos vardu, Ed. Milkauskas — Dariaus ir Girėno klubo vardu, Alf. Juška — Balfo 76 skyriaus vardu, St. Šimoliūnas — Kūrėjų savanorių vardu, J. Kinčius — parapijos aukų rinkėjų vardu. Raštu sveikino A. Musteikis — Detroito Lietuvių kultūros klubo vardu. Pats

paskutinysis sveikino Parapijos Tarybos vardu programos pravedėjas Albertas Misiūnas.

Kun. Alfonsas Babonas studijas baigė šv. Kazimiero kolegijoje Romoje ir pastoracinį darbą pasirinko išeivijoje. Jis yra malonaus būdo, su visais gerai sugyvenantis, visuomenininkas, ateitininkų dvasios vadas, St. Butkaus šaulių kuopos kapelionas, Balfo 76 skyriaus vicepirmininkas, geras klebonas ir sumanus parapijos administratorius.

Pats paskutinis žodį tarė solenizantas A. Babonas, padėkojęs visiems ir visoms.

Kun. Alfonsui Babonui sukalbėjus maldą pradėtos vakarienės vaišės, kuriose dalyvavo pilna parapijos salė žmonių. Žinoma būtų dalyvavę kur kas daugiau, bet nebuvo vietos.

RAMOVENŲ SUSIRINKIMAS

LKV S-gos Ramovė Detroito skyriaus narių metinis visuotinis susirinkimas įvyko gruodžio 11 d. šv. Antano parapijos patalpose. Atidarė skyriaus pirmininkas Stasys Šimoliūnas ir susirinkimui pravedė pakvietė: Antaną Sukauską — pirmininku ir Kazimierą Sragauską — sekretoriumi.

Buvo pagerbti mirę skyriaus nariai: Antanas Petrauskas ir Petras Bliūdžius. Į skyrių priimti penki nauji nariai: Mykolas Abarius, Albinas Andrieušaitis, Vy-

tautas Kutkus, Bronius Valiukėnas ir Balys Telyčėnas.

Į skyriaus valdybą 1984 metams išrinkti: Stasys Šimoliūnas, Kazimieras Daugvydas, Juozas Leščinskas, Vincas Tamošiūnas ir kandidatas Mykolas Abarius.

Į revizijos komisiją išrinkta: Česys Šadeika, Romas Macionis ir Kazimieras Sragauskas.

Nutarta ir ateinančiuose metuose suruošti išvyką į gamtą, o mirusį skyriaus narį, vietoje, kad pirkus gėlių, įamžinti Tautos Fonde.

Susirinkimas buvo sklandus ir gražiai praveistas.

Po susirinkimo persikėlėme į kitą patalpą. Čia Detroito birutietės skyriaus nariams ir jų žmonoms suruošė vaišes.

CHICAGO

IŠRINKTA LIETUVIŲ FONDO VADOVYBĖ

Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Stasys Baras ir sekretorius dr. Jonas Račkauskas perrinkti dar vienu metų terminui. Valdybos pirmininku išrinktas dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo pradžininkas ir buvęs daugiametis tarybos ir valdybos pirmininkas, L. F. tarybos posėdis įvyko gruodžio 9 d., dalyvaujant 17 tarybos narių.

PERĖMĖ PAREIGAS

Korp! Neo-Lithuania suvažiavime, įvykusiame 1983 m. lapkričio 12 d. Tautiniuose namuose, Chicagoje, išrinktoji vyriausioji valdyba, š. m. gruodžio 11 d. perėmė pareigas. Perėmė dalyvavo naujosios vyr. valdybos nariai: pirm. Dalia Gotceitienė, sekretorius Darius Balzaras, išdininkas Vytautas Girnius ir arbiter elegantiarum Arvydas Ignatonis. Trūko vicepirm. Mariaus Kasniūno, nes dar nebuvo grįžęs iš povestuvinės kelionės.

Iš buvusios valdybos perdavime dalyvavo: pirm. An-

tanus Juodvalkis, sekretorė Vida Jonušienė ir arbiter elegantiarum Rimas Gulbinas.

Perduodant kasą, bylas, knygas ir kitą turtą, paskirta ir paplanuota ateities veikla.

Korp! Neo-Lithuania reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: Dalia Gotceitas, 4825 Woodland Ave., Western Springs, Ill. 60558, tel. (312) 246-5420.

Korp! Neo-Lithuania leidinių reikalais ir toliau rū-

pinasi buv. pirm. Antanas Juodvalkis, 6620 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, telef. (312) 925-0035.

Korp! Neo-Lithuania dešimtmečio perspausdintas metraštis kainuoja 20 dol. R. Spalio — Auksinio saulėlydžio gundymai — kietais viršeliais 12 dol., minkštais 10 dol., Rinktinės novelės 8 dol.

Čekius rašyti Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos vardu.

(aj)

Sveikinu savo gimines, draugus bei

pažįstamus ir linkiu visiems

džiaugsmingų

ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

Ona Biežienė

Dirvai, Vilčiai, giminėms, drau-

gams ir pažįstamiems linkime linksmų

Šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų

Metų.

E. J. Sirusai

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname gimines, draugus,

pažįstamus ir Dirvos skaitytojus,

linkėdami sveikatos, laimės ir

sėkmės.

Jadvyga ir Antanas
Griniai

Detroit, Mich.

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

LOS ANGELES LIETUVIAI

Rūta Sakienė

Adelės Bajalienės mirties metinės

Prieš metus, 1982 m. lapkričio 22 d., Los Angeles mieste, vos prieš mėnesį atšventusi septyniasdešimtą gimtadienį, staiga širdies smūgio pakirsta, netikėtai mirė visuomenininkė Adelė Bajalienė. Kadangi velionė buvo labai veikli organizacijose, paslaugi ir visuomet, visur pasirodžiusi padėti, žinia apie jos mirtį sukrėtė ne tik didelį jos asmeniškų draugų būrį, bet visą plačią lietuvių visuomenę. Laidotuvėse ir gedulinguose pietuose dalyvavo keli šimtai losangeliečių ir iš toliau atvykusių su velione atsisveikinti. Prie kapo buvo pasakyta daugybė jautrių užuojautos ir atsisveikinimo kalbų. Karstas skendo gėlėse, o Tautos Fondui, kaip niekuomet, buvo jos prisiminimui suaukota netoli tūkstančio dolerių.

Adelė Bajalienė gimė Chicagoje, bet dar mažytei esant, jos šeima grįžo Lietuvon ir ji augo bei mokėsi gražiausiais tėvynės nepriklausom y b ė s laikais. Prieš antrą pasaulinį karą vėl grįžusi Chicago, iškėlė už Stepono Dėringio ir netrukus persikėlė gyventi į Los Angeles, kur, nėilgai pagyvenus, liko našlė. Velionė daug padėjo lietuviams Vokietijoje, sudarė visą eilę dokumentų emigracijai Amerikon ir rėmė čia atvykusius. Būdama "amerikietė lietuvė", bet augusi Lietuvoje, ji visuomet buvo toji jungianti jėga tarp

senųjų ir naujųjų ateivių, mokėdama ne tik pati prie abiejų pritapti, bet sugebėdama jas suvesti bendram veiklos darbui ir privačiam sugyvenimui. Velionė buvo Lietuvių Tautinių Namų dalininkė, įnešusi nemažą sumą pinigų, priklausė Tautinei sąjungai, Radijo Klubui, Lietuvių Moterų Federacijai, Lietuvių Respublikonų organizacijai, Piliečių Klubui, Lietuvos Dukterims, Birutietėms. Eilę metų dalyvavo vaidinimuose, dainavo ir giedojo chore, buvo pirmoji ir didelė šokių grupės "Spindulys" rėmėja ir oficiali "krikšto motina". 1962 metais ištejęs už Henriko Bajalio, Adelė ir jį įtraukė į organizacinius darbus. Labiausia Bajaliai buvo pasišventę Los Angeles Radijo Klubui, kur Henrikas ilgus metus buvo valdyboje, o Adelė, nors oficialiai Klubo vadovybei niekad nepriklausė, daug jėgų ir darbo įdėjo tuometiniam Radijo Valandėlės populiarumui iškelti ir palaikyti. Nors Radijo valandėlės darbai ir rūpesčiai užėmė daug laiko, niekuomet nesumažėjo velionės entuziazmas ir noras aktyviai reikštis ir kitose organizacijose. Tos jos sielai taip artimos visuomeninės veiklos Adelė Bajalienė neapleido iki paskutinės savo gyvenimo valandos.

Š. m. lapkričio 22 d., dalyvaujant nedidelei grupei artimųjų, prel. J. Celiešius

šv. Kryžiaus kapinėse pašventino velionės antkapį, o ilgametė artima Bajalių draugė operos solistė Florencija Korsak sugiedojo Ave Maria. Sekantį sekmdienį, lapkričio 27-tą, po iškilmingų Mišių, virš šimto losangeliečių lietuvių buvo velionės vyro Henriko sukvieisti į Tautinius Namus jos mirties metinių paminėjimui ir pietums. Minėjimo eigą tvarkė Antanas Audronis, bendrą maldą pravedė prel. J. Celiešius. Pietų metu buvo pasakytos kelios nuoširdžios kalbos.

Apie vaikystės ir viso gyvenimo draugę jautriai kalbėjo Ona Razutienė. Algis Raulinaitis, kurio šeima Adelė Bajalienė yra daug padėjusi pokario metu, pasisakė, kad didžiuojasi, jog velionė ji vadindavusi sūnumi, Liucija Mažeikienė prisiminė juodviejų bendrą veiklą Lietuvių Respublikonų organizacijoje ir dvidešimt metų, bendrai išdai nuotų chore. Nuoširdų žodį tarė rašytojas - laureatas Jurgis Gliuda, pacituodamas velionės pasisakymus apie lietuvišką knygą. Poetė Danutė Mitkienė jautriai paskaitė savo šiai dienai sukurtas eiles. Gražiai pakalbėjo jaunystės draugė prof. dr. Elena Tumienė, prisimindama, kad jau ir vaikystėje Adelė buvo visada besišypsanti subūrėja ir globotoja. Visą tą prisiminimų ir jausmų išsiliejo virtinę apvainikavo rašytoja-poetė Alė Rūta-Arbienė, ne vienam išspausdama ašarą savo eilėraščiu, sukurtu Adelės atminimui. Prieš metus stovėjome apsupę Adelės gėlėse skęstatį karstą, skaudančiomis širdimis sekdami laidotuvių apeigas ir klausydami gedulingų žodžių, bet vistiek negalėdami pilnai aprėpti ir įtikinti į to momento tragišką nepakeičiamumą. Metams praėjus, po religinių apeigų susirinkę Tautinių Namų išpuoštoje salėje, kurioje velionė pati dažnai taip energingai ir giedriu ūpu būdavo parengimų centre, klausydami ją gerbusių ir mylėjusių žmonių prisiminimų, tikrai pajuto me, bet ir susitaikėme su ta mintimi, kad, nors jos prisiminimas visuomet liks mielas ir šviesus, Adelės Bajalienės jau nebėra gyvųjų tarpe.

šimtai publikos suėjo bažnyčion, kur šia iškilminga proga kalbėjo parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis, o dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. dr. Algirdas Olšauskas. Mišių metu giedojo solistai Janina Čekanauskienė, Rimtautas Dabšys ir Antanas Polikaitis. Muziko Broniaus Budriūno vedamas iškilmingai giedojo parapijos choras.

Po religinių apeigų parapijos didžioje salėje vykusioje akademijoje ramovėnų pirmininkas Antanas Audronis pirmiausia pristatė publikai minėjimo dalyvavusius savanorius kūrėjus: pulk. Joną Andrašūną, pulk. Tomą Sereiką, kapt. Gregorijų Radvenį ir eilinių Mykolą Barauską. Tautiniais rūbais pasipuošusios birutietės prisegė jiems po gėlę. Tolimesnę programą vedė, taip pat tautiniais rūbais pasipuošusi, jaunutė Marytė Sandanavičiūtė-Newsom, kurios puiki ir taisyklinga lietuvių kalba visuomet pradžiugina publiką. Amerikos himną sugiedojo scl. R. Dabšys, maldą sukalbėjo prel. dr.

V. Bartuška. Pirmasis ir visuomet labai laukiamas kalbėtojas buvo gen. g. konsulas Vytautas Čekanauskas.

Pagrindinę kalbą sakė svečias iš Arizonos Marijus Dambrauskas, buvęs Lietuvos karininkas. Jo kalba ribojosi vokiečių okupacijos metu veikusių politinėmis organizacijomis Lietuvoje ir jo paties tose organizacijose veiklą. Meninėje dalyje aktorius Juozas Kaributas meistriškai padeklamavo ilgą, beveik pusvalandį trukusią, Vinco Mykolaičio-Putino dviejų dalių poemą — "Gyvuosius apverkiu" ir "Mirusius šaukiu". Sugiedojus Lietuvos himną, publika buvo pakviesta į apatinę salę vaišėms ir atsisveikinimui. (rs)

(213) 829-4757

(213) 893-7584

VINCENT JUODVALKIS
Certified Public Accountant

 2802 Santa Monica Boulevard
 Santa Monica, CA 90404

14659 Limesdale Street

Panorama City, CA 91402

Iš saulėtos Kalifornijos sveikiname visus savo mielus draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linkime sveikų ir laimingų Naujųjų Metų.

Janė ir Edvardas
Š i š a i

Sveikinu savo gimines, bičiulius ir visus artimuosius Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų proga, linkėdamas sveikatos ir laimės.

Vladas Mieželis

Sun City, Arizona

Malonių Šventų Kalėdų ir laimingų bei sveikų Naujųjų Metų linkime Dirvos skaitytojams, bendradarbiams, o taip pat giminėms ir draugams.

Aukščiausiojo palaima telydi visų žingsnius ir globoja per visus ateinančius metus.

Ona ir Antanas
Juodvalkiai

Visiems pažįstamiems

PALAIMINTŲ ŠVENČIŲ

linki

Edvinas ir Halina
Balceriai

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki bičiuliams ir pažįstamiems

Aldona ir Vincas
Juodvalkiai

KARIUOMENĖS
ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Šaltą ir vėjuotą lapkričio 20 dienos rytą į šv. Kazimiero lietuvių parapiją susirinko patriotiniai nusiteikę Los Angeles lietuviai dalyvauti ramovėnų suruoštame kariuomenės šventės minėjime. Iškilmės pradėtos Amerikos ir Lietuvos vėliavų pakėlimu parapijos kieme, iš kur organizacijos su savo vėliavomis ir keli

New Yorko kultūros židiniui 10 metų

New Yorko Kultūros Židinio 10 metų sukaktis buvo iškilmingai paminėta lapkričio 3 d.

Minėjimą atidarė ilgametis įvairiose pareigose Kultūros židinio darbuotojas, šiuo metu pavadinto Lietuvių Kultūros Centro Tarybos pirm., JAV LB New Yorko Apygardos pirm. Aleksandras Vakselis, paminėdamas nelengvą jo įsikūrimo pradžią ir tikslą, kurio dedikacijos akte pasakyta:

"LIETUVIAI BENDROM PASTANGOM IR AUKOM PASTATYTĄ LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINĮ SKIRIA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI IR LIETUVIŲ TAUTAI."

Jis trumpai nušvietė įkūrimo sąlygas ir židinio išlaikymo pastangas ligi šios iškilmingos dešimtmečio šventės, į kurią susirinko apie 700 žmonių, kaip ir buvo tokiam skaičiui skirta didžioji parengimų salė.

Invokaciją sukalbėjo Tėvas L. Andriekus, OFM. Publikai sugiedojus Lietuvos himną jautrų sveikinimo žodį tarė Lietuvos gene-

ralinis konsulas Anicetas Simutis, Pranciškonų provinciolas Tėv. Paulius Baltakis, OFM, tos kultūrinės tvirtovės pagrindinis darbuotojas. Kultūros židinio per 10 metų nueitą veiklos kelio apžvalgą nupasakojo Paulius Jurkus.

Jis nušvietė, kokį tautinį įnašą ši kultūros tvirtovė davė New Yorko apylinkių lietuviais dešimties metų laikotarpyje jauniems ir vyresniems. Paminėjo, kad be didžiosios salės yra didesnių ir mažesnių kambarių, kur randasi Antano Maceikos padovanota biblioteka, yra posėdžių salė, įvairaus sporto salės, kur vyksta dainų ir tautinių šokių repetitijos. Čia vyko meno parodos ir lietuvių tautodailės išpūdingos parodos, įvykių ir nusipelnusių asmenų minėjimai, koncertai ir didžiosios tautinės šventės. Plačiai tame Kultūros židinyje vykusieji įvykiai ir jų reikšmė yra Pauliaus Jurkaus aprašyta dešimtmečio proga išleistame 64 psl. leidinyje su svarbesnių švenčių ir ypač nusipelnusių darbuotojų to

židinio įkūrimui ir ligi šio dešimtmečio išlaikymui.

P. Jurkus priminė ir tai, ko tai mūsų kultūrinei tvirtovei dar trūksta, o nesunku būtų įgyvendinti. Tačiau publikoje girdėjosi nuomonės, jog tokiai pastogei niekuomet nebus per daug jeigu ir toliau netruks rėmėjų aukomis ir darbuotojų, kokiais toji mūsų Tvirtovė galėjo didžiulis per dešimtį metų, tik gaila visuomenė nebuvo supažindinta su tais asmenimis, kurie sudarė pagrindą tos istorinės tvirtovės gimimui rūpesčiais ir lėšų pagrindinėmis aukomis, nes po tiek laiko daugelis visuomenės narių yra juos primirę. Meninę dalį atliko iš Kanados atvykęs choras Volungė, diriguojamas Dalios Viskontienės. Chorą sudarė 18 mergaičių ir 17 berniukų. Jų atliekama programa publika buvo sužavėta ir pagerbė ilgais aplodismentais bei nuoširdžiu džiaugsmu matant scenoje 35 jaunus ryžtingų lietuviukų veidus.

Programai vadovavo V. Alksninis, Kultūros Centro Tarybos vicepirmininkas, ilgametis to mūsų kultūros centro darbuotojas. Po oficialios dalies buvo džiaugsmo šventė šokiai. Baigiant pravartu priminti A. Vakselio, šio Lietuvių Kultūros Centro Tarybos pirm. žo-

džius, kad baigiant šį pirmąjį dešimtmetį lietuvių visuomenė egzaminą išlaikė, LK židinys tapo lietuvių kultūros centru ir pasidarė visų geros valios lietuvių namais. Finansiniai šiuo metu yra gerame stovyje.

Jeigu viskas, kaip šiuo metu yra, tęsis ir toliau, tai gal švėsime ir kitą dešimtmetį, jei mūsų jaunieji lietuviai papildys ir pakeis mūsų pavargusių nuo šių rūpesčių ir darbo eiles.

E. Čekienė

Dr. H. ir T. Brazaičiai

sveikina

KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir NAUJŲJŲ

1984 METŲ

proga draugus ir pažįstamus.

Vietoj sveikinimo kortelių siūncia

Dirvai auką.

Sveikinu savo gimines, draugus bei

pažįstamus ir linkiu visiems

džiaugsmingų

ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

Ona Jarašūnienė

KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir NAUJŲ 1984 METŲ
proga, LKVS Ramovė Clevelando skyriaus valdyba sveikina savanorius, skyriaus garbės narius, Karių Ramovės Centro valdybą, ramovėnų vyrų chorą, birutietes, šaulius, skyriaus narius ir jų šeimas.

Sergantiems skyriaus nariams linkim sveikatos.

**LKVS RAMOVĖ SKYRIAUS
VALDYBA**

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki čiurlioniečiams, Clevelando šauliams, giminėms, draugams, bičiuliams ir visiems geros valios lietuviams.

Ona Mikulskienė

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname visus lietuvius,

brolius ir seseris.

**Jinai ir trys Gintarai
su vadovu
Vytautu Daugirdu**

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS**

ČEKIŲ SĄSKAITĄ

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

POSEDZIAVO PLB VISUOMENINIŲ REIKALŲ KOMISIJA

P.L.B. Visuomeninių Reikalų Komisijos posėdis įvyko New Yorke 1983 m. gruodžio 10 d.

Posėdyje, apžvelgus veiklos sąmatą, pasiskirstyta darbo sritimis. Pirmininkas Algimantas Gečys, be vadovavimo komisijai, rūpintis informacija ir ryšiais su lietuvių organizacijomis ir spauda, pirmininko pavaduotojas Juozas Danys atstovaus visuomeninių reikalų komisijai Kanadoje, vicepirmininkai dr. Kazys Ambrozaitis palaikys ryšius su Lietuvių Bendruomenės ir jai gimininkų organizaci-

jų centrinėmis institucijomis, dr. Bronius Nemickas tirs galimybes Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių — Estijos ir Latvijos — klausimus pateikti tarptautinėms institucijoms, kad jie ten būtų svarstomi ar bent minimi, ir Gintė Damušytė, be sekretorės pareigų, dar rūpintis informacija, susieta su amerikinėmis organizacijomis ir spauda.

Susipažinta su Jungtinių Tautų Specialaus 24-rių Dekolonizacijos Komiteto ir žmogaus Teisių Komisijos civilinių ir politinių teisių statutų atitinkamais nuostatais, jieškant būdų šiose institucijose kelti Pabaltijo valstybių ir tautų tragediją.

Nutarta pavasariop New Yorke ruošti Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos 2-jų dienų politinę konferenciją. Pirmąją dieną konferencijos kalbėtojai būtų Amerikos politikai, o antrąją — lietuviai. Pagrindinės temos būtų: Pabaltijo valstybių bylos kėlimas tarptautinėse institucijose, religinis persekiojimas, politinio darbo jėgų sanauja.

Svarstyta visa eilė kitų klausimų: oficialaus stebėtojo statusas prie Jungtinių Tautų Pabaltijo valstybės, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo nutarimų vykdymas, Lietuvių Bendruomenės leidinių sklaida kituose kraštuose,

NAMŲ REMONTAVIMO AR DEKORAVIMO REIKALAIS GERĄ IR SAŽININGĄ PATARNAVIMĄ GAUSITE KREIPDAMIESI Į

ANICETĄ STRIMAITĮ

DAŽAU NAMUS, LIPINU POPIERIUS. ATLIEKU STALIAUS DARBUS. SUVEDU VANDENS VAMZDŽIUS. IDEDU ĮVAIRIAS PLYTELES IR ATLIEKU EILĘ KITŲ DARBŲ.

Prašome skambinti telef.: 442-2487

JAV Lietuvių Bendruomenės paruoštosios medžiagos (sukaktuvinių radijo programų, laiškų pavyzdžių) panaudojimas ir kt.

Posėdy dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninės Tarybos pirmininkas Juozas Urbonas ir Americans for Due Process

atstovė Daiva Kezienė. Pirmininkas padarė pranešimą apie Visuomeninės Tarybos veiklą ir ateities užmojus, o antroji — apie Specialiųjų Kvotų Įstaigos keliamąsias bylas, dabartinę kaltinamųjų asmenų padėtį ir numatomą jų gynybos žygius.

(b)

Saugumo patarimai žmogaus, kuris žino.

"Kaip elektros linijų tiesėjas, aš galiu jums pasakyti, kad elektros laidų linijos yra ruošiamos kreipiant dėmesį į jūsų saugumą. Bet jeigu nepramatytose sąlygose jus atsirastumėte netoli jų, jomis bėganti elektros srovė gali pasidaryti pavojinga. Saugumas yra didelė dalis mano darbo. Priimkite tai iš manęs — jūsų saugumas semiasi pagrindinėmis taisyklėmis".

Niekad neliesk elektros laidų nežiūrint kokia būtų priežastis.

Niekad neliesk nieko kas yra kontakte su laidais. Dauguma objektų perduos srovę tiesiog jums.

Venkite situaciją, kurios vestų arti elektros laidų. Nelipkite į stulpus, kurie palaiko laidus. Skraidinkite aitvarus ar lėktuvų modelius toliau nuo elektros laidų. Būkite ypatingai atsargūs kai naudojate kopėčias įvesdami anteną ar darydami kokį kitą išorės darbą.

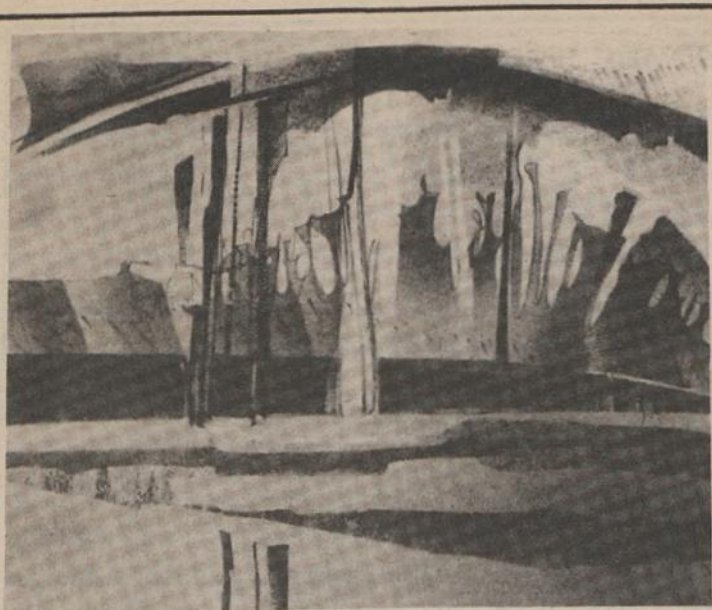
Iššaukite Illuminating Company ir savo vietinę policiją ar ugniagesius, jeigu matysite nukritusį elektros srovės laidą ar būtų kita kokia pavojinga problema. Įspėkite kitus ir nesimaišykite ir laukite eksperto pagalvos.

"Mūsų laidai perduoda stiprią elektros energiją jūsų namų aptarnavimui. Prašau, respektuokite tą jėgą".

Jack Binns
Line Mechanic Leader

**The Illuminating
Company.**
The Energy Makers.

Linkime visiems mūsų klientams
ir bičiuliams linksmų Šv. Kalėdų ir lai-
mingų Naujų 1983 Metų.

Gintaro meno galerija
505 E. 185 St., Euclid, O. 44119

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname savo klientus,
gimines, draugus ir pažįstamus.

Kripavičių šeima

Nuoširdžiai sveikiname, gimines,
draugus, pažįstamus, klientus, o ypa-
tingai visus Lietuvių Sodybos direkto-
rius, tegu gimęs Kūdikėlis Jėzus sutei-
kia Jums tikrą džiaugsmą.

Dana ir Stasys Čipkai
su šeima

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname gimines, draugus
ir visus pažįstamus.

Bronė, Pranas ir Algis
Maineliai
Nijolė, Algis, Mykoliukas,
Laura ir Paulius
Rukšėnai

ALT SUSIRINKIMAS

Metinis Clevelando lietu-
vių organizacijų atstovų su-
sirinkimas įvyko sekmadienį,
gruodžio 11 d. Šv. Jurgio
lietuvių parapijos salėje.
Susirinkimui pirmininkavo
Algirdas Kasulaitis ir Alek-
sas Laikūnas, sekretoriavo
Julija Vencienė. Anastazija
Mackuvienė perskaitė 1982
metų visuotinio susirinkimo
protokolą, kuris buvo pri-
imtas.

ALT skyriaus pirm. A.
Pautienis patiekė metinės
veiklos santrauką: surengti
Vasario 16-osios ir Klai-
pėdos krašto atvadavimo
sukakties minėjimai. Drau-
ge su latviais ir estais su-
rengtas tragiškųjų birželio
įvykių minėjimas su pamal-
domis Šv. Jono katedroje
bei minėjimu miesto cent-
re, kuris buvo plačiai per-
duotas per Clevelando tele-
viziją, ir pabaltiečių drau-
giškumo vakaras. Buvo ak-
tyviai dalyvauta dviejose
bendrose antikomunistinė-
se demonstracijose ryšiumi
su JAV Jaunųjų Komunis-
tų Sąjungos steigiamuoju
suvažiavimu ir JAV komu-
nistų partijos konvencija,
kas buvo gana plačiai pami-
nėta vietinėje spaudoje ir
per visas televizijos sto-
tis. Dalyvauta Pavergtų
Tautų. Savaitės paminėji-
me, kitų tautų nepriklausom-
ybės šventėse ir ALT me-
tiniam suvažiavime Chica-
goje. Buvo vykdoma akcija
dės Baltijos valstybių re-
zoliucijos, Kongreso ad-hoc
komiteto bei reaguota į eilę
lietuvių liečiančių klausimų
bei netikslų informacijų.
Taip pat tartasi su LB
Apylinke dėl bendro Vasa-
rio 16-osios minėjimo se-
kančiais metais.

Apie finansinius reikalus
pranešė išdėstininkas Bronius
Nainys ir kontrolės komisi-
jos pirmininkas Henrikas
Idzelis.

Naujon skyriaus valdy-
bon išrinkti buvę valdybos
nariai: A. Pautienis O. Jo-
kūbaitienė, A. Mackuvienė,
B. Nainys, B. Pautienienė ir
du nauji: Tauras Juodval-
kis ir Vytautas Puškorius.
Susirinkimui prašant buvo
palikta ta pati kontrolės
komisija: H. Idzelis, R. Bri-
džius ir Z. Obelenis.

Po rinkimų vyko gyvos
diskusijos dėl ateities veik-
los ir esamos padėties. Bu-
vo stipriai pasisakyta prieš
organizacijų veikėjų lanky-
mąsi bei komunistams pa-
lankų elgesį pavergtoje Lie-
tuvoje, bei apgailestautas
Lietuvių Bendruomenės vei-
kėjų nesirodymas antiko-
munistinėse demonstracijo-
se. Iš esmės buvo pritarta
Vasario 16-osios minėjimo
rengimui su LB Apylinke.
Buvo plačiai svarstoma Va-
sario 16-osios minėjimo ei-
ga bei įvairūs siūlymai ry-
šiumi su minėjimais ir kiti
reikalai.

(ap)

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

šeštadienį, gruodžio mėn. 31 d.,
LIETUVIŲ NAMUOSE.
8 val. vak. — kokteiliai, 9 val. vak. —
vakarienė su šampanu. Kiti gėrimai
ištisą naktį veltui. Šokiams groja
garsusis Joe Wendel orkestras.
Porai \$45.00, vienam asmeniui \$22.50.

Lietuvių namų salėje, skambant bičiū-
liškiems pašnekesiams ir lietuviškai dainai,
atgys savųjų šaknų kraujas, užsimirš se-
nųjų metų rūpesčiai, sužibės naujųjų metų
vilties ir vieningumo dvasia. Tvirtu žings-
niu drauge žengsime į naujus 1984 metus!

Nedelsdami rezervuokite vietas
Lietuvių klube pas Birutę Vedegie-
nę telef. (216) 531-2131 arba pas Vi-
taliją Butkuvienę tel. (216) 732-8250.

R e n g i a

LITHUANIAN VILLAGE INC.
ir
ČIURLIONIO ANSAMBLIS

• **PATRIA prekybos na-
muose, 794 E. 185 Street,
Clevelande, yra didelis pa-
sirinkimas vietinių ir im-
portuotų maisto produktų,
įvairių skanumynų, lietu-
viškos juodos duonos, o do-
vanų skyriuje yra gintaro,
plokštelių, audinių, knygų
ir lietuviškų sveikinimo
kortelių. Prašome atsilan-
kyti. Telefonas 531-6720.**

• **Žalgirio šaulių kuopa**
Clevelande, Dirvai paremti
atsiuntė 30 dol. auką su
šventiniais linkėjimais.
Ačiū.

• **Ieškoma moteris prie**
vyresnio amžiaus žmonių
nupolatinai gyventi arba
ateiti miegoti naktį. Skam-
binti: 531-2190 vakarais.
(48-49)

APDRAUDOS rei-
kalais geriausius patarna-
vumus gausite kreipdamie-
si į **OBELENIS** apdraudos
įstaigą. Skambinti **ZENO-
NUI** (216) 531-2211 arba
SAULIUI (216) 461-3500.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

G. ČAPKAUSKIENĖS KONCERTAS

Sausio mėn. 14 d. 7 v. v. Dievo Motinos parapijos salėje įvyks sol. G. Čapkauskienės ir pianisto A. Kuprevičiaus koncertas, rengiamas LB Ohio Apygardos valdybos.

Bilietai gaunami paskambinus V. Brizgiui 261-4077 ar J. Čyviui 486-5970 ir parapijos salėje po lietuviškų pamaldų.

Rėmėjai aukavę \$25.00 ar daugiau gaus 2 pirmųjų eilų bilietus.

BENDRA KŪČIŲ VAKARIENĖ

Šiomet šv. Jurgio lietuvių parapijos Clevelande taryba ir vėl rengia bendrą Kūčių vakarienę. Ji bus Kūčių vakarą, gruodžio 24 d. parapijos salėje ir prasidės 9:30 val. vak. Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Kadangi vietų skaičius yra ribotas, rezervacijos yra reikalingos. Prašau skambinti į kleboniją, tel. 431-5794, Valerijai Spirikaitienei, tel. 481-1148 ar Daliai Kasulaitienei, telef. 261-4994. Kaina suaugusiems \$5 asmeniui. Vaikai dalyvauja dovanai. Bus ir trumpa meninė programa.

Po vakarienės, 11:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje parapijos choras išpildys tradicinį kalėdinių giesmių koncertą. Chorui vadovauja maestro Rytas Babickas, prie vargonų Jūra Blynaitė. Po koncerto — Bernelių mišios. (a)

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

Žalgirio kuopos šauliai ir šaulės papuošę kalėdines eglutes teisingumo rūmuose. Iš kairės: E. Pranckus, E. Šarkauskienė, Ig. Muliolis, Alb. Karsokas ir L. Čeplickienė. J. Velykio nuotr.

LIETUVIŠKOS EGLUTĖS TEISINGUMO RŪMUOSE

Artėjant šv. Kalėdom, kaip ir anksčiau, Clevelando miesto vadovybė kreipėsi su prašymu į Žalgirio šaulių kuopą, kad papuoštų ir pastatytų lietuviškais ornamentais keturias eglutes Teisingumo rūmuose. Kadangi šaulės šį kilnų darbą garsindamos Lietuvos vardą svetimtauti tarpe atlieka jau keletas metų, nuo prašymo neatsisakė ir gruodžio 7 d. Elena Šarkauskienė ir Lilė Čeplickienė, padedant Ig. Mulioliui, Albiniui Karsokui ir Edvardui Pranckui, papuošę ir pastatę Clevelando teisingumo rūmuose viešoje vietoje keturias su lietuviškais ornamentais eglutes, kurios kiekvieną dieną atkreips dėmesį tūkstančiams praeivių.

Lietuviškų eglių puošimas ir statymas amerikonių valdžios įstaigose ir viešose vietose, pradėtas prieš keletą metų, kai jaunų moterų lyga, norėdama sukelti Clevelando miesto pagrazinimui lėšų, pakvietė Žalgirio šaulių kuopos šaules dalyvauti tarptautiniame eglių festivalyje Clevelando valst. teatro patalpose, kur iš penkiasdešimt įvairių tautybių papuoštų ir pastatytų eglių, lietuviška eglutė laimėjo pirmą vietą ir miesto vadovybės lėšomis buvo perkelta ir pastatyta į Clevelando tarptautinį Hopkins aerodromą.

Kaip matyti, šis gražus Žalgirio šaulių kupos sesių

tęsiamas darbas per daugelį metų ne tik nemažėja, bet su didele energija ir pasišventimu tėvynės Lietuvos labui kas metai stiprėja. Pastatyti ir papuošti su lietuviškais ornamentais eglutę, reikia didelio darbo paruošiant ornamentus ir kita.

E. Pranckus

PRANO NEIMANO DARBAI AMERIKIEČIŲ PARODOSE

Prieš kiek laiko Clevelando miesto iniciatyva pačio naujausio Clevelando dangoraižio patalpose įvyko miesto vyresnio amžiaus menininkų dailės darbų paroda, kurią aplankė daugelis clevelandiečių. Tarp įvairių tautybių menininkų lietuvių ir lietuvišką meną parodoje atstovavo dail. O. Žilinskienė su keliais paveikslais ir Pranas Neimanas su eile meniškų medžio dirbinių.

Paroda turėjo tokį gerą pasisekimą, kad jos kai kurie menininkai buvo pakviesti išstatyti savo kūrinius kitose panašiose parodose Ohio ir kitų valstijų miestuose.

Vienas tokių menininkų, kurie yra prašyti eksponuoti savo kūrinius yra Pranas Neimanas. Tarp 20 jo darbų yra labai meniškos kanklės ir kitoki drožiniai. Jau organizuojama paroda Columbus, Ohio, kuri įvyks 1984 m. birželio 9 — liepos 1 d. Columbus Cultural Arts Center patalpose. Parodą rengia The Ohio Foundation on the Arts. Panašios parodos yra organizuojamos Washingtone, Chicagoje ir kitur.

Tai labai gražus lietuviškojo meno reprezentavimas amerikiečių meno mėgėjų visuomenėje. Pranas Neimanas yra labai talentingas medžio menininkas, pagaminęs eilę lietuviškų kanklių ir šimtus mažesnių meniškų medžio kūrinių. Lietuvoje studijavęs dainavimą ir kitas muzikos šakas, Pranas Neimanas imigracijos pradžioje Clevelande ir kituose miestuose yra davęs eilę solinių koncertų. (ak)

PRISIMINIMAS IR PADĖKA

Skandžiai išgyvendami LTM Čiurlionio ansamblio įkūrėjo, vadovo ir dirigento

A. + A.

KOMPOZITORIAUS ALFONSO MIKULSKIO

mirtį, dar kartą atskleidžiame jo gyvenimo paskutiniųjų dienų puslapius, prisimindami visus, kurie mūsų mylimą vadovą globojo ligoje, ir jam mirus, atidavę pagarbą, lankydami velionį koplyčioje, budėdami prie karsto, dalyvaudami atsisveikinime ir šv. mišiose ir pagaliau palydėdami į mauzoliejų Visų Sielų kapinėse amžinajam miegui.

Nuoširdžiai dėkojame giminačiams, bičiuliams, pažįstamiems, ir organizacijoms už užuojautas, gėles ir vainikus. Dėkojame už pavienias ir amžinasias šv. mišių aukas, taip pat brangaus velionies atminimui skirtas aukas Čiurlionio ansamblui, Tautos fondui, skautams, spaudai ir radijui.

Labai širdingai dėkojame:

Dievo Motinos parapijos klebonui kun. G. Kijauskui, S. J. už maldas atsisveikinime, už šv. mišių atnašavimą, pamokslą, palydėjimą į kapines ir dažnai tartus paguodos ir sustiprinimo žodžius.

Kun. T. Žiūraičiui, O.F.M. už atsisveikinimo žodį ir dominikonų vienuolių amžinasias mišias; kun. J. Bacevičiui, kun. J. Kidykui, kun. K. Žemaičiui, kun. A. Babonui ir kun. A. Goldikovskui už lankymą ligoje ir dalyvavimą laidotuvių mišiose.

Gailiomis giesmėmis palydėjusiems savo mokytoją ir vadovą į amžinąjį Viešpaties pasaulį — solistams A. Stempužienei, D. Petronienei, I. Grigaliūnaitei, V. Verikaitiui, Čiurlionio ansamblio kanklininkams ir dainininkams, chormeisteriui R. Babickui, pirmininkui V. Plečkaičiui, muzikams R. Klionienei ir R. Brazaitienei.

Lietuvos atstovui Washingtone S. Bačkui ir poniai Bačkienė už užuojautą ir vainiką, o Lietuvos gen. konsulei J. Daužvardienei už šiltą pagarbos ir paguodos žodį.

Buvusiam Čiurlionio ansamblio pirmininkui J. Stempužiui už jautrų nekrologą ir visiems organizacijų atstovams už atsisveikinimo žodžius, kuriais buvo kilniai prisiminti velionies muzikinės kūrybos ir visuomeniniai darbai. Prie karsto kalbėjo: J. Paštukas (Dainavos ansamblis), V. Verikaitis (muzikų ir chorvedžių vardu), M. Lenkauskienė (PLB), Dr. A. Butkus (JAV LB), I. Bublienė (KT), O. Jokūbaitienė (BALF), B. Nainys (LŠST), V. Jokūbaitis (VLIK/LSS), S. Stasienė (Šv. Kazimiero m-l), B. Juodelis (LŽS), S. Lenkauskaitė (LB Clevelando apylinkė), P. Petrakis (Ramovėnų choras), R. Butkus (Vyrų oktetas), A. Jonaitis (LVS Ramovė), V. Tamošiūnas (Detroito S. Butkaus šaulių kuopa), P. Maželis (Vaidilos teatras), V. Plečkaitis (LN direkcija), A. Mackuvienė (ALTO Clevelando skyrius), S. Lazdinis (Vilniaus krašto LS), J. Stempužis (čiurlioniečių Vilniuje ir Australijoje vardu), A. Rinkūnas (giminių vardu).

Labai nuoširdžiam ir paslaugiam bičiuliui Alfonsui Karkliui, kuris velionies ilgos ligos metu teikė visokeriopą pagalbą jo žemiškoje kelionėje.

Dr. Henrikui Brazaičiui už be galo rūpestingą profesinę globą, patarimus ir geraširdiškumą.

Gili padėka atsiuntusiems raštu užuojautas: V. Adamkui (ŠALFSS), D. Viskontienei (Toronto choras Volungė), J. Lenkaitiui (Lietuvos filharmonija), R. Babickui (Šv. Jurgio parapijos choras), M. Žitkui (Pensininkų klubas), A. Bielskui (dainos vienetas Budėk), J. Kijauskui (Žaibas), V. Čyviui (VV sporto apygarda), R. Klionienei (DM par. choras), Vladui ir Olgai Bakūnas (Klaipėdos krašto giedotojų d-ja), muz. Aloyzui Jurguičiui.

Dirvai, ypatingai už nekrologą Aleksui Laikūnui, visai lietuvių spaudai, Amerikos balso radijui ir kitoms radijo programoms, pranešusioms apie a. a. Alfonsą Mikulskį mirtį.

Dėkojame: čiurlioniečių, šaulių ir ramovėnų garbės sargyboms.

Architektui E. Kersnauskui už DM parapijos auditorijoje labai gražų karsto papuošimo projektą.

Karsto nešėjams A. Andrašūnui, Dr. A. Butkui, R. Mozoliauskui, B. Nainiui, J. Paštukui, V. Plečkaičiui, J. Stempužiui ir V. Verikaitiui.

Jakubauskų laidotuvių namų direktoriams už visų formalumų ir gražų technišką laidotuvių paruošimą.

Su meile ir pagarba dėkojame visiems giminačiams, suskridusiems iš arti ir toli, ir visiems lietuviams, buvusiems mintimis ir širdimis su a. a. Alfonsu siela, kuri amžinai ilgėjosi lietuviškos dainos grožio ir garbės ir tėvynės Lietuvos laisvės.

O kur mes tave rasime?

O kur mes tave sutiksim?

O tėveli, pasigesim mes tavęs,

kur tavo takeliai vaikštinėti,

kur mes atversim.

(Lietuvių liaudies rauda)

ŽMONA ONA MIKULSKIENĖ
LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIO
VALDYBA

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

• DIRVA ateinančią savaitę dėl Kalėdų ir N. Metų švenčių neišeis. Sekantis numeris išeis tuoj po N. Metų sausio 5 d. data.

• New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba išsirinko naują savo vadovybę: pirmininkas Algirdas Sperauskas, vicepirmininkai: Al. Marcelynas, Jonas Klaščius, sekretorius Apolinaras Vebeliūnas, išdininkas P. Ažuolas, finansų sekr. V. Steponis, izdo globėjai: M. Klivečkienė, Br. Spūdienė. Nariai: J. Adomėnas, B. Bobelis, S. Briedis, dr. A. Goldnerienė, Č. Jonušas; A. Koncė, H. Kulber, V. Padvarietis, V. Sidas, D. Uzas, J. Valaitis, A. Vakselis, P. Wytenus, dr. M. Žukauskienė.

• Kongresmenas Frank Annunzio, paprašytas Amerikos Lietuvių Tarybos, rū-

pinasi, kad būtų tinkamai pravestas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Atstovų Rūmuose. Kadangi Atstovų Rūmai bus atostogose nuo vasario 10 d. iki vasario 21 d., tai Vasario 16 minėjimas Atstovų Rūmuose numatytas vasario 22 d. Kongresmenas Annunzio pranešė, kad jis susisieks su Atstovų Rūmų kapelionu dr. Fordu, kuris mielai pritarė, kad tą dieną atstovų Rūmuose invokaciją sukalbėtų Amerikos Lietuvių Tarybos pakviestas vysk. V. Brizgys.

• A.L.T. S-gos East Chicago skyrius narių susirinkime š. m. gruodžia 11 d. buvo perrinkta valdyba šios sudėties: pirm. K. Pocius, sekr. T. Mečkauskas ir izd. B. Turkevičius. Revizijos komisija: J. Neverauskas, K. Domarkas ir V. Aukštuolis. Reikalui esant valdyba gali būti papildyta iki penkių narių.

1984 m. sausio 8 dieną, sekmadienį, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir Korp! Neo-Lithuania Los Angeles skyriai bendromis jėgomis ruošia iškilmingą

Prezidento Antano Smetonos 40 metų mirties sukakties minėjimą

Minėjimas prasidedamas 10:30 val. ryto šv. Mišiomis Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje.

Toliau seks akademija ir bus rodomas filmas "Prezidentas Antanas Smetona" viršutinėje parapijos salėje.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

• Emilija Čekienė, Dirvos bendradarbė New Yorke, išskrido 3 savaitėms atostogų į Europą. Lankysis Italijoje ir Vokietijoje.

• Bronius Tiškus, Collinsville, Ill. padidindamas savo Vilties įnašą, Dirvai siunčia šventinius linkėjimus. Ačiū.

• J. Matusevičius, gyv. Evanston, Ill., užprenumeravo Dirvą kaip kalėdinę dovaną savo anūkei Eglei Lesniauskaitei, studijuojančiai Clevelande.

ATITAISYMAS

Dirvos lapkričio 17 dienos numerio 44 išbrovė dvi nemalonus korektūros klaidos. Pirmam puslapy turi būti Dr. Prano (ne Petro)

šlyžio ir 13 pusl., 8 eilutė iš apačios turi būti prof. Viktoras Vaičiūnas (ne Vincas).

LIETUVOS MIESTŲ HERBAI

Meniškai dail. T. Valiaus sukurti Lietuvos miestų herbai. Didinga 14-kos herbų serija. Kiekvienas kaip atskiras paveikslas. Visa serija tikrai 3' doleriai.

Užsakant pažymėkite kiek serijų norite gauti. S. Bernatavičius, 1513 So. 48th Court, Cicero, Ill. 60650.

WANTED

MACHINIST-Davenport Screw Machines. Set up and operate. Minimum 5 years exp. First and Second Shifts. Excellent benefits, plus profit sharing. Call collect JIM STUDEBAKER, STANDARD INSERT CO. 12280 MONTAGUE ST. PACOIMA CA. 91331 213-896-9529 (39-2)

DIRVOS RĖMĖJAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

Pr. Damijonaitis,
Ormond Beach 3.00
M. Vinclovas, Cleveland 5.00
J. Liauba, Cincinnati13.00
Br. Mozūras,
Ville St. Laurent10.00
A. Jankus, Rochester 8.00
Br. Škirpienė, Washington 5.00
A. Žuras, Rochester21.00
K. Puskunigis, Chicago .. 3.00
A. Avižienis, Chicago 3.00
Vl. Stropus, Chicago10.00
J. Gužaitis, Peotone 3.00
A. Čepulis, Philadelphia 5.00
K. Trečiokas, Union34.00
A. Lileikis, Norwood10.00
J. Gilvydis, Franklin15.00
Iz. Malakauskas,
Waterbury 3.00
J. Radas, Livonia 3.00
U. Juodvalkis,
Providence 8.00
W. Kazlauskas, Waterbury 8.00
St. Petrulis, Chicago50.00
T. Klova, New York 3.00
J. Mačiulskas, Cambridge 10.00
J. Daniliauskas, Stamford 8.00
O. Dailidienė, Cleveland 10.00
LKVS Ramovė
Bostono skyrius25.00
L. Radzickas, Ann Arbor 8.00
V. Jaškauskas, Dayton .. 8.00
A. Karsokas, Cleveland 3.00
V. Kavaliūnas, Cleveland 5.00
S. Maurukas, Algonquin 8.00
J. Nurka, Hartford25.00
J. Glebus, Cleveland10.00
A. Vaitiekaitis, Detroit .. 3.00
Pr. Michelevičius,
Chicago13.00
Dr. V. Dubinskas,
Chicago15.00
Dr. F. Juras, Lake Villa 25.00
A. Ridikas, Afton 5.00
L. Žitkevičius, Brooklyn 5.00
P. Pakalniškis,
Santa Monica 8.00
T. Mečkauskas, Lansing 6.00
J. Mockaitis, Lansing10.00
A. Mackus, Cleveland .. 8.00
J. Matusevičius, Evanston 10.00
Ed. Litvinas, Chicago10.00
Gr. Meiluvienė, Chicago 3.00
Ig. Stankus, Cleveland ..20.00
Vl. Gilys, Los Angeles ..20.00
E. Gantautas, Bridgeport 3.00
J. Žostautas,
Redington Beach15.00
K. Dulys, Crownsville ..10.00
Br. Sutkus,
Richmond Hill25.00
Pr. Kašiuba, Las Cruces 20.00
M. Petrulis, Toronto 3.00
J. Sirusas, Flemington .. 5.00
P. Dabkus, Toronto 8.00
O. Mironaitė, Chicago .. 3.00
J. Kaunas, Cleveland 3.00
S. Jakubonis, Chicago .. 3.00
V. Grajauskas,
Jeffersonville 8.00
A. Zatkus,
Redondo Beach50.00
Vliko seimui ruošti
komitetas Detroit15.00
St. Bartkus, Detroit 3.00
Dr. A. Milaknis,
Santa Monica 3.00
V. Numgaudas, Chicago 10.00
A. Šošė, Chicago20.00
Br. Paliulionis, Cicero .. 5.00
J. Vidūnas, Worcester .. 5.00
J. Juška, Warren20.00
J. Zdanyš, Hartford 3.00
E. Bludnikas, Centerville 5.00
R. A. Babickai,
Richmond Hts.25.00
V. Petraitis, Toronto115.00
G. Viskanta, Chicago10.00
ALT S-gos Los Angeles
skyrius100.00
K. Daugvydas, Detroit .. 8.00
Žalgirio šaulių
kuopa Clevelande30.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Brangiai žmonai ir motinai

A. A.

STEFANIJAI JUODIKIENEI

mirus, jos vyrui dr. JONUI JUODIKIUI, sūnui ALGIUI ir giminėms deškiame širdingą ir gilią užuojautą ir kartu liūdime

Eugenijus ir Emilija Noakai
Klaus ir Aldona Pintsch
Jonas ir Giedrė Stankūnai

STEFANIJAI JUODIKIENEI

mirus, didžiame skausme likusį Dr. JONĄ JUODIKĮ, sūnų ALGĮ, seseris, brolių ir liūdinčius gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Ona Biežienė su šeima

Long Valley, N. J.

Netekusiems brangios žmonos ir motinos

STEFANIJOS JUODIKIENĖS

mielą bičiulį JONĄ ir sūnų ALGĮ nuoširdžiai užjaučia

Adolfas ir Henrikas Butkai
su šeimomis

Mission Viejo, Cal.

Mylimai Motinai

A. + A.

JUZEFAI STANISLAVAI ZAREMBIENEI

mirus, dukteriai BIRUTEI su šeima, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Onutė Šiaudikienė
Leokadija ir Juozas Žvyniai

Florida

A. A.

STEFANIJAI JUODIKIENEI

mirus, vyrą JONĄ JUODIKĮ, sūnų ALGĮ, seseris EMILIJĄ ir BRONĘ, brolių PRANĄ ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo

Stasys Virpša
Liucija ir Vilius Hofmanai